

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ 2557

ผ่านความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2557
จากคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

คำนำ

ตามที่ พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549 มาตรา 5 มาตรา 6 และมาตรา 7 กำหนดให้หน่วยงานของภาครัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมหรือการให้บริการต่างๆของหน่วยงานรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พ.ศ. 2557 เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารระบบราชการ และระบบการเรียนการสอน จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อลดความเสี่ยงด้านมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศต่างๆ อันอาจเกิดขึ้นได้ จึงได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติและป้องกันปัญหา ซึ่งส่งผลการทบทวนข้อมูลสารสนเทศ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ โปรแกรมระบบฐานข้อมูล ระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สารบัญ

สารบัญ

หลักการและเหตุผล	4
วัตถุประสงค์และขอบเขต	4
คำนิยามความหมาย	5
ส่วนที่ 1 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม	9
ส่วนที่ 2 นโยบายการควบคุมการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย	14
ส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	17
ส่วนที่ 4 นโยบายการควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	27
ส่วนที่ 5 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงและให้บริการระบบเครือข่าย	29
ส่วนที่ 6 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ	33
ส่วนที่ 7 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ	35
ส่วนที่ 8 นโยบายการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล	38
ส่วนที่ 9 นโยบายการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา	40
ส่วนที่ 10 นโยบายการใช้งานอินเทอร์เน็ต	43
ส่วนที่ 11 นโยบายการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	45
ส่วนที่ 12 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย	47
ส่วนที่ 13 นโยบายป้องกันไวรัส และซอฟต์แวร์ที่ไม่ประสงค์ดี	48
ส่วนที่ 14 นโยบายป้องกันระบบเครือข่ายและตรวจจัดการบุกรุก	49
ส่วนที่ 15 นโยบายการสำรองและกู้คืนข้อมูล	51
ส่วนที่ 16 นโยบายด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ	54
ส่วนที่ 17 นโยบายการสอบทานการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	56
ส่วนที่ 18 นโยบายการสร้างตระหนักรู้ในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	58

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีกระบวนการในการดำเนินงานที่หลากหลาย โดยที่กระบวนการดำเนินการหลักของมหาวิทยาลัย คือ การให้บริการด้านการจัดการศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู ให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสอดคล้องต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การเรียนการสอน วิจัย มีการพัฒนาและการลงทุนที่ต้องใช้ระยะเวลาและการลงทุนสูง องค์กรประกอบหลักของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย Hardware และ Software รวมทั้งระบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมต่อกันทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จึงต้องมีการดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจได้รับความเสียหายจากการถูกโจมตี จากไวรัสคอมพิวเตอร์ จากบุคลากร หรือจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกต่างๆ ซึ่งทำความเสียหายต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงได้ศึกษาเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ และได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์และขอบเขต

เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม หรือต่อไปนี้เรียกว่า “องค์กร” เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในลักษณะที่ไม่ถูกต้องและการถูกคุกคามจากภัยต่าง ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรและหน่วยงานในสังกัด อีกทั้งเป็นการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549 มาตรา 5 หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินงานใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ องค์กรจึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้มีมาตรฐาน (Standard) แนวปฏิบัติ (Guideline) ขั้นตอนปฏิบัติ (Procedure) ครอบคลุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและป้องกันภัยคุกคามต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กร ทำให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อให้องค์กรมีการกำหนดขอบเขตของการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอ้างอิงตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001 Annex A และศึกษารายละเอียดวิธีปฏิบัติทางเทคนิค จาก ISO/IEC 17799:2005 รวมทั้งมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับในองค์กรได้รับทราบและเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด
4. เพื่อกำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ผู้ดูแลระบบและบุคคลภายนอก ที่ปฏิบัติงานให้กับองค์กร ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรสำหรับการดำเนินงานและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
5. การกำหนดความรับผิดชอบ กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กำหนดให้ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร (CIO) เป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น
6. นโยบายนี้ต้องมีการดำเนินการตรวจสอบ ประเมิน รวมทั้งปรับปรุงนโยบายและข้อปฏิบัติ ตามระยะเวลา 1 ครั้งต่อปี

คำนิยามความหมาย

1. **องค์กร** หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. **ผู้บังคับบัญชา** หมายถึง ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างการบริหารขององค์กร
3. **สำนักคอมพิวเตอร์** หมายถึง สำนักคอมพิวเตอร์ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้คำปรึกษา พัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษา ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายภายในองค์กร
4. **ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์** หมายถึง ผู้มีอำนาจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กร ซึ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนของการกำหนดนโยบายมาตรฐาน การควบคุมดูแลการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. **การรักษาความมั่นคงปลอดภัย** หมายถึง การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร
6. **มาตรฐาน (Standard)** หมายถึง บรรทัดฐานที่บังคับใช้ในการปฏิบัติภารกิจจริงเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
7. **วิธีการปฏิบัติ (Procedure)** หมายถึง รายละเอียดที่บอกขั้นตอนเป็นข้อๆ ที่ต้องนำมาปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์
8. **แนวทางปฏิบัติ (Guideline)** หมายถึง แนวทางที่ไม่ได้บังคับให้ปฏิบัติ แต่แนะนำให้ปฏิบัติตามเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น
9. **ผู้ใช้งาน** หมายถึง บุคคลที่ได้รับอนุญาต (Authorized User) ให้สามารถเข้าใช้งาน บริหาร หรือดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร โดยมีสิทธิ์และหน้าที่ขึ้นอยู่กับบทบาท (Role) ซึ่งองค์กรกำหนดไว้ ดังนี้

- **ผู้บริหาร** หมายถึง อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ตรวจราชการมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม ผู้อำนวยการสำนักฯ กองฯ ศูนย์ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม หัวหน้าหน่วยงานราชการ
  - **ผู้ดูแลระบบ (System Administrator)** หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาระบบและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถเข้าถึง โปรแกรมเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อการจัดการฐานข้อมูลของเครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - **เจ้าหน้าที่** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างประจำ และเจ้าหน้าที่ประจำโครงการขององค์กร
10. **สิทธิของผู้ใช้งาน** หมายถึง สิทธิทั่วไป สิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
  11. **หน่วยงานภายนอก** หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานภายนอก ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม อนุญาตให้มีสิทธิในการเข้าถึงและใช้งานข้อมูลหรือทรัพย์สินต่างๆ ของหน่วยงาน โดยจะได้รับสิทธิในการใช้ระบบตามอำนาจหน้าที่และต้องรับผิดชอบในการรักษาความลับของข้อมูล
  12. **ข้อมูลคอมพิวเตอร์** หมายถึง ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์
  13. **สารสนเทศ (Information)** หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อมูลนำมาผ่านการประมวลผล การจัดระเบียบให้ข้อมูลซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวเลข ข้อความ หรือภาพกราฟิก ให้เป็นระบบที่ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การวางแผน การตัดสินใจ และอื่น ๆ
  14. **ระบบคอมพิวเตอร์** หมายถึง อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ
  15. **ระบบเครือข่าย (Network System)** หมายถึง ระบบที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือการส่งข้อมูลและสารสนเทศระหว่างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ขององค์กรได้ เช่น ระบบ LAN ระบบ Intranet ระบบ Internet เป็นต้น
    - **ระบบ LAN และระบบ Intranet** หมายถึง ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ภายในหน่วยงานเข้าด้วยกัน เป็นเครือข่ายที่มีจุดประสงค์เพื่อการติดต่อ สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศภายในหน่วยงาน
    - **ระบบ Internet** หมายถึง ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ของหน่วยงานเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วโลก
  16. **ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology System)** หมายถึง ระบบงานของหน่วยงานที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายมาช่วยในการสร้างสารสนเทศ ที่หน่วยงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน การบริหาร การสนับสนุน

การให้บริการ การพัฒนาและควบคุมการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย โปรแกรม ข้อมูล และสารสนเทศ เป็นต้น

17. **พื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information System Workspace)** หมายถึง พื้นที่ ที่หน่วยงานอนุญาตให้มีการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแบ่งเป็น
  - พื้นที่ทำงานทั่วไป (General Working Area) หมายถึง พื้นที่ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และคอมพิวเตอร์พกพาที่ประจำโต๊ะทำงาน
  - พื้นที่ทำงานของผู้ดูแลระบบ (System Administrator Area)
  - พื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบเครือข่าย (IT Equipment or Network Area)
  - พื้นที่จัดเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Data Storage Area)
  - พื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN Coverage Area)
18. **เจ้าของข้อมูล** หมายถึง ผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบข้อมูลของระบบงาน โดยเจ้าของข้อมูลเป็นผู้รับผิดชอบข้อมูลนั้นๆ หรือได้รับผลกระทบโดยตรงหากข้อมูลเหล่านั้นเกิดสูญหาย
19. **สินทรัพย์** หมายถึง ข้อมูล ระบบข้อมูล และสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงาน เช่น อุปกรณ์ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ เป็นต้น
20. **จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)** หมายถึง ระบบที่บุคคลใช้ในการรับ-ส่งข้อความระหว่างกัน โดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกัน ข้อมูลที่ส่งเป็นได้ทั้งตัวอักษร ภาพถ่าย ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยผู้ส่งสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับคนเดียวหรือหลายคน มาตรฐานที่ใช้ในการรับ-ส่งข้อมูลชนิดนี้ ได้แก่ SMTP POP3 และ IMAP เป็นต้น
21. **รหัสผ่าน (Password)** หมายถึง ตัวอักษรหรืออักขระหรือตัวเลข ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ยืนยันตัวบุคคล เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
22. **ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์** หมายถึง ชุดคำสั่งที่มีผลทำให้คอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ชัดข้องหรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้
23. **การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ** หมายถึง การอนุญาต การกำหนดสิทธิ หรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งาน เข้าถึงหรือใช้งานเครือข่าย หรือระบบสารสนเทศทั้งทางอิเล็กทรอนิกส์และทางกายภาพ รวมทั้งการอนุญาตเช่นว่านั้นสำหรับบุคคลภายนอก ตลอดจนอาจกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าถึง โดยมีขอบเอาไว้ด้วย
24. **ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ** หมายถึง การธำรงไว้ซึ่งความลับ (Confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (Integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ของสารสนเทศรวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (Authenticity) ความรับผิดชอบ (Accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (Non-Repudiation) และความน่าเชื่อถือ (Reliability)

25. เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย หมายถึง กรณีที่ระบุการเกิดเหตุการณ์ สภาพของบริการ หรือเครือข่ายที่แสดงให้เห็นความเป็นไปได้ที่จะเกิดการฝ่าฝืนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย หรือมาตรการป้องกันที่ล้มเหลว หรือเหตุการณ์อันไม่อาจรู้ได้ว่าอาจเกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัย
26. สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด หมายถึง สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด (Unwanted or Unexpected) ซึ่งอาจทำให้ระบบขององค์กรถูกบุกรุกหรือโจมตี และความมั่นคงปลอดภัยถูกคุกคาม

ส่วนที่ 1 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and Environment Security Policy)

1. วัตถุประสงค์

กำหนดเป็นมาตรการควบคุมและป้องกันเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับ การเข้าใช้งานหรือการเข้าถึงอาคาร สถานที่ และพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพิจารณาตามความสำคัญของอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าและอาจจำเป็น ต้องรักษาความลับ โดยมาตรการนี้จะมีผลบังคับใช้กับผู้ใช้งานและหน่วยงานภายนอก ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
- 2.3. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator)

3. แนวปฏิบัติการกำหนดบริเวณที่ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

- 3.1. ภายในองค์กร ควรมีการจำแนกและกำหนดพื้นที่ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยจัดทำเป็นเอกสาร “การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ” เพื่อจุดประสงค์ในการเฝ้าระวัง ควบคุม การรักษาความมั่นคงปลอดภัยจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งป้องกันความเสียหายอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
- 3.2. จัดให้มีเวรยาม รักษาอาคารและห้องควบคุมระบบเครือข่ายและอุปกรณ์เชื่อมโยงเครือข่าย ภายในอาคาร เพื่อป้องกันการแอบลักลอบเข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติงานภายในเพื่อการลักลอบก่อวินาศกรรม การโจรกรรม หรือการทำลายอุปกรณ์ ระบบประมวลผล ระบบฐานข้อมูลและระบบเครือข่าย
- 3.3. ผู้บริหาร ควรกำหนดและแบ่งแยกบริเวณพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจน รวมทั้งจัดทำแผนผังแสดงตำแหน่งของพื้นที่ใช้งานและประกาศให้รับทราบทั่วกัน โดยการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวอาจแบ่งออกได้เป็น พื้นที่ทำงานทั่วไป (General Working Area) พื้นที่ทำงานของผู้ดูแลระบบ (System Administrator Area) พื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Equipment Area) พื้นที่จัดเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Data Storage Area) และพื้นที่ใช้งานเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN Coverage area) เป็นต้น
- 3.4. ผู้บริหารต้องกำหนดสิทธิ์ให้กับเจ้าหน้าที่ให้สามารถมีสิทธิ์ในการเข้าถึงพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน ประกอบด้วย
  - 3.4.1. จัดทำ “ทะเบียนผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่” เพื่อใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 3.4.2. ทำการบันทึกการเข้า-ออกพื้นที่ใช้งาน และกำหนดผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการบันทึกการเข้า-ออกดังกล่าวโดยจัดทำเป็นเอกสาร “บันทึกการเข้า-ออกพื้นที่”
  - 3.4.3. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติการเข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประจำทุกวัน และให้มีการปรับปรุงรายการผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้า-ออก อาคาร สถานที่

- 4.1. จัดทำเอกสารระบุสิทธิ์ของผู้ใช้ และ “หน่วยงานภายนอก” ในการเข้าถึงสถานที่โดยแบ่งแยกได้ดังนี้
  - 4.1.1.องค์กรต้องกำหนดสิทธิ์ผู้ใช้ที่มีสิทธิ์ผ่านเข้า-ออก และช่วงเวลาที่มียกเว้นสิทธิ์ในการผ่านเข้า-ออก ในแต่ละ “พื้นที่ใช้งานระบบ” อย่างชัดเจน
  - 4.1.2.รณรงค์หรือออกกฎให้เจ้าหน้าที่องค์กรแขวนบัตรพนักงานเพื่อใช้ระบุตัวตนก่อนเข้าอาคารหรือสถานที่สำคัญของหน่วยงาน
  - 4.1.3.การเข้าถึงอาคารของหน่วยงานของบุคคลภายนอกหรือผู้มาติดต่อ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จะต้องให้มีการแลกบัตรที่ใช้ระบุตัวตนของบุคคลนั้นๆ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ เป็นต้น แล้วทำการลงบันทึกข้อมูลบัตรในสมุดบันทึกและรับแบบฟอร์ม การเข้า-ออกพร้อมกับบัตรผู้ติดต่อ (Visitor)
  - 4.1.4.บุคคลที่มาติดต่อต้องติดบัตรผู้ติดต่อ (Visitor) ตรงจุดที่สามารถเห็นได้ชัดเจน ตลอดเวลา ที่อยู่ในองค์กร
  - 4.1.5.กรณีที่บุคคลภายนอกหรือผู้ติดต่อ ต้องการนำอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล หรือ คอมพิวเตอร์พกพา หรืออุปกรณ์เครือข่ายเข้าบริเวณอาคาร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จะต้องลงบันทึกในแบบฟอร์มการเข้า-ออกในรายการอุปกรณ์ที่นำเข้ามาให้ถูกต้อง
  - 4.1.6.กรณีที่บุคคลภายนอกเข้ามาติดต่อ เจ้าหน้าที่จะต้องลงชื่ออนุญาตการเข้า-ออกในแบบฟอร์มการเข้า-ออกให้ถูกต้อง
  - 4.1.7.บุคคลภายนอกหรือผู้ติดต่อ ต้องคืนแบบฟอร์มการเข้า-ออกและบัตรผู้ติดต่อ (Visitor) กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยก่อนออกจากอาคาร และ รมภ. ต้องตรวจสอบผู้ติดต่อ อุปกรณ์พร้อมลงเวลาออกที่สมุดบันทึกให้ถูกต้อง
- 4.2. ผู้ใช้จะได้รับสิทธิ์ให้เข้า-ออกสถานที่ทำงานได้เฉพาะบริเวณพื้นที่ที่ถูกกำหนดเพื่อใช้ในการทำงานเท่านั้น
- 4.3. หากมีบุคคลอื่นใดที่ไม่ใช่ผู้ใช้ ขอเข้าพื้นที่โดยมิได้ขอสิทธิ์ในการเข้าพื้นที่นั้นไว้เป็นการล่วงหน้า หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ต้องตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็น ก่อนที่จะอนุญาต ทั้งนี้ จะต้องแสดงบัตรประจำตัวที่องค์กรออกให้ โดยหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต้องจดบันทึกบุคคลและการขอเข้า-ออกไว้เป็นหลักฐาน ทั้งในกรณีที่ยกเว้นและไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่

5. แนวปฏิบัติการควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ (Clear Desk and Clear Screen Policy)

ต้องควบคุมไม่ให้สินทรัพย์สารสนเทศ เช่น เอกสาร สื่อบันทึกข้อมูล คอมพิวเตอร์ หรือสารสนเทศ อยู่ในภาวะซึ่งเสี่ยงต่อการเข้าถึงโดยผู้ซึ่งไม่มีสิทธิ์ และต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานออกจากระบบสารสนเทศเมื่อว่างเว้นจากการใช้งาน

- 5.1. การจัดทำบริเวณล้อมรอบ (Physical Security Perimeter)
  - 5.1.1.มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อป้องกันบุคคลภายนอกบุกรุกเข้าสู่พื้นที่ภายในองค์กร
  - 5.1.2.มีการประเมินความเสี่ยงทางกายภาพและกำหนดมาตรการลดความเสี่ยง

- 5.1.3.ผนังล้อมรอบของสำนักงานหรือพื้นที่ที่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ภายในควรสร้างเป็นผนังทึบ
  - 5.1.4. ประตูหรือทางเข้าสำนักงานหรืออาคารออกแบบเพื่อป้องกันการบุกรุกทางกายภาพ
  - 5.1.5. ประตูหรือทางเข้าของห้องควบคุมระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายต้องมีระบบที่สามารถล็อกได้ เพื่อป้องกันการบุกรุกทางกายภาพ
  - 5.1.6. บุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในสำนักคอมพิวเตอร์ ต้องปิดประตูและหน้าต่างให้ล็อกอยู่เสมอ ภายหลังจากเลิกงาน และนอกเวลาราชการ
  - 5.1.7. มีการจัดระบบการรักษาความปลอดภัย โดยมีพนักงานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) และควรมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในลิฟท์ เพื่อควบคุมการเข้าถึงของบุคคลภายนอก
  - 5.1.8. ประตูหนีไฟและผนังในบริเวณข้างเคียงต้องมีการก่อสร้างให้มีความทนทานต่อความร้อนอย่างเพียงพอ
  - 5.1.9. ต้องแยกพื้นที่สำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรออกจากพื้นที่ที่มีการดูแล หรือบริหารจัดการโดยผู้ให้บริการภายนอก
- 5.2. การจัดบริเวณสำหรับการเข้าถึง หรือการส่งมอบผลิตภัณฑ์โดยบุคคลภายนอก (Public Access Delivery and Loading Areas)
- 5.2.1. จำกัดการเข้าถึงพื้นที่หรือบริเวณที่มีการส่งมอบหรือขนถ่ายผลิตภัณฑ์เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต
  - 5.2.2. จำกัดบุคลากรซึ่งสามารถเข้าถึงพื้นที่หรือบริเวณส่งมอบนั้น
  - 5.2.3. ควรจัดพื้นที่หรือบริเวณส่งมอบไว้ในบริเวณต่างหากเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าถึงพื้นที่อื่น ๆ ภายในองค์กร
  - 5.2.4. ต้องตรวจสอบวัสดุหรืออุปกรณ์ที่เป็นอันตรายก่อนที่จะโอนย้ายวัสดุนั้นไปยังพื้นที่ที่มีการใช้งาน
  - 5.2.5. กำหนดให้มีการลงทะเบียนและตรวจนับผลิตภัณฑ์ที่ส่งมอบโดยผู้ขายหรือผู้ให้บริการภายนอก โดยให้สอดคล้องกับระเบียบพัสดุ หรือขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการทรัพย์สินขององค์กร
- 5.3. การจัดวางและการป้องกันอุปกรณ์ (Equipment Siting and Protection)
- 5.3.1. ต้องจัดวางอุปกรณ์ในพื้นที่หรือบริเวณที่เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าถึงพื้นที่ ของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือสำนักงานให้น้อยที่สุด
  - 5.3.2. ต้องจัดวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการมองเห็นข้อมูลสำคัญจากบุคคลภายนอก โดยการหันหน้าจอเข้ามาภายในโดยไม่ให้บุคคลผู้ซึ่งไม่มีสิทธิ์สามารถมองเห็นหน้าจอ นั้นได้
  - 5.3.3. ต้องแยกเก็บอุปกรณ์ที่มีความสำคัญไว้ต่างหากอีกพื้นที่หนึ่ง เพื่อดูแลความมั่นคงปลอดภัย
  - 5.3.4. ห้ามไม่ให้มีการนำอาหาร เครื่องดื่ม และสูบบุหรี่ในบริเวณหรือพื้นที่ห้องควบคุมระบบเครือข่าย/ระบบคอมพิวเตอร์/ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

- 5.3.5.ดำเนินการตรวจสอบ สอดส่อง ระดับอุณหภูมิ และดูแลสภาพแวดล้อมภายในบริเวณ ห้องควบคุมระบบเครือข่าย/ระบบคอมพิวเตอร์/ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เพื่อป้องกัน ความเสียหายต่ออุปกรณ์ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าว
- 5.3.6.มีมาตรการป้องกันอุปกรณ์ไฟฟ้าเสียหายจากการที่กระแสไฟฟ้าไม่แน่นอน หรือไฟฟ้ากระชาก
- 5.4. ระบบและอุปกรณ์สนับสนุนการทำงาน (Supporting Utilities)
- 5.4.1.ต้องมีระบบสนับสนุนการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรที่เพียงพอ ต่อความต้องการใช้งาน เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบระบายอากาศ ระบบกระแสไฟฟ้าสำรอง เป็นต้น และต้องมีการตรวจสอบหรือทดสอบระบบสนับสนุนดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ระบบทำงานตามปกติ และลดความเสี่ยงจากการล้มเหลวในการทำงานของระบบ
- 5.4.2.ต้องมีการใช้ระบบยูทิลิตี้กับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อป้องกันอุปกรณ์ไฟฟ้าเสียหายจาก ความไม่สม่ำเสมอของกระแสไฟฟ้าและต้องทดสอบระบบยูทิลิตี้อย่างสม่ำเสมอ โดยทดสอบให้ ตรงตามคำแนะนำที่ผู้ผลิตได้ระบุไว้
- 5.5. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับห้องทำงานและทรัพย์สินอื่นๆ
- 5.5.1.เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามการป้องกันทรัพย์สิน
- 5.5.2.เจ้าหน้าที่ต้องออกจากระบบทันที เมื่อจำเป็นต้องปล่อยทิ้งโดยไม่มีผู้ดูแล
- 5.5.3.ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในสถานที่ที่มีความปลอดภัย เช่น ในตู้เอกสารที่มีกุญแจล็อก และ ไม่ทิ้งเอกสารที่สำคัญไว้บนโต๊ะ เพื่อความปลอดภัยของทรัพย์สินของราชการ
- 5.5.4.ต้องป้องกันเครื่องโทรสาร เมื่อไม่มีผู้ใช้งาน และป้องกันตู้หรือบริเวณที่ใช้ในการรับ-ส่งเอกสาร ไปรษณีย์ เพื่อความปลอดภัยของข้อมูล
- 5.5.5.ต้องไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้อง ดิจิตอล เครื่องพิมพ์ เครื่องสำเนาเอกสาร เครื่องสแกนเอกสาร เป็นต้น โดยไม่ได้รับอนุญาต
- 5.5.6.นำเอกสารออกจากเครื่องพิมพ์ทันทีที่พิมพ์งานเสร็จ
- 5.6. มาตรฐานการทำลายสื่อบันทึกข้อมูลและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- 5.6.1.ต้องทำการทำลายข้อมูลที่บ้านที่กอยู่ในอุปกรณ์ฮาร์ดดิสก์หรือสื่อบันทึกข้อมูล ก่อนทำการ เปลี่ยนหรือทดแทนอุปกรณ์
- 5.6.2.ต้องทำการทำลายข้อมูลที่บ้านที่กอยู่ในอุปกรณ์ฮาร์ดดิสก์หรือสื่อบันทึกข้อมูล ก่อนทำการ ทำลายหรือจำหน่าย
- 5.6.3.ต้องทำการตรวจ (Check) ฮาร์ดดิสก์ เพื่อป้องกันการกู้คืนข้อมูลในฮาร์ดดิสก์ โดยการใช้วิธีแบบ เขียนทับซ้ำจำนวน 1 ครั้ง ตามมาตรฐาน NIST 800-88 สำหรับข้อมูลที่มีความลับระดับต่ำ หรือแบบเขียนทับซ้ำจำนวน 3 ครั้ง ตามมาตรฐาน DoD 5220.22-M สำหรับข้อมูลที่มีความลับ ระดับปานกลาง หรือแบบเขียนทับซ้ำจำนวน 7 ครั้ง ตามมาตรฐาน NSA สำหรับข้อมูลที่มีความลับระดับสูง
- 5.6.4.ควรลบข้อมูลออกจากฐานข้อมูลที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และสำรองข้อมูลลงฮาร์ดดิสก์ ภายนอก (External Hard Disk) หรือสื่อข้อมูลสำรอง (Backup Media) และจัดเก็บไว้ใน สถานที่ที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูล

5.6.5.ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจอนุมัติในการทำลายสื่อบันทึกข้อมูล หรือลบข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ออกจากฐานข้อมูล

ส่วนที่ 2 นโยบายการควบคุมการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย (Network System Control Room Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการควบคุม ป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่เข้าถึง ล่วงรู้ แก่ไข เปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูล และระบบข้อมูลขององค์กร โดยมีการกำหนดกระบวนการควบคุมการเข้า-ออกที่แตกต่างกันของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่มีความจำเป็นต้องเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator)

3. คำจำกัดความของผู้เกี่ยวข้อง

- 3.1. ผู้ดูแลระบบ หมายถึง เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานปฏิบัติการและบำรุงดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในห้องควบคุมระบบเครือข่าย
- 3.2. เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่องค์กรที่มีสิทธิ์ในการเข้า-ออกสถานที่ อาคาร ห้อง ตามที่กำหนด ในทะเบียนผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่
- 3.3. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก หมายถึง บุคคลจากหน่วยงานภายนอกที่มาทำการติดต่อขอเข้าถึง หรือใช้ข้อมูลหรือทรัพย์สินต่าง ๆ ของห้องควบคุมระบบเครือข่าย

4. บทบาทและความรับผิดชอบ

- 4.1. ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
  - 4.1.1. อนุมัติสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 4.1.2. อนุมัติกระบวนการควบคุมการเข้า-ออก ห้องควบคุมระบบเครือข่าย
- 4.2. ผู้ดูแลระบบ ห้องควบคุมระบบเครือข่าย
  - 4.2.1. ตรวจสอบดูแลบุคคลที่ขออนุญาตเข้ามาภายในห้องควบคุมระบบเครือข่าย ให้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องควบคุมระบบเครือข่ายอย่างเคร่งครัด
  - 4.2.2. ตรวจสอบให้มั่นใจว่าบุคคลที่ได้ผ่านเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย ต้องติดบัตร ผู้ติดต่อ (Visitor) หรือบัตรประจำตัวขององค์กรเท่านั้น

5. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย

- 5.1. ผู้ดูแลระบบห้องควบคุมระบบเครือข่าย และเจ้าหน้าที่องค์กร มีแนวทางปฏิบัติดังนี้
  - 5.1.1. ผู้ดูแลระบบห้องควบคุมระบบเครือข่าย ควรจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นสัดส่วนชัดเจน เช่น ส่วนระบบเครือข่าย (Network Zone) ส่วนเครื่องแม่ข่าย (Server Zone) เป็นต้น เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานและยังทำให้การควบคุมการเข้าถึงหรือเข้าใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำคัญต่างๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น
  - 5.1.2. ผู้ดูแลระบบห้องควบคุมระบบเครือข่าย ต้องทำการกำหนดสิทธิ์บุคคลในการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย โดยเฉพาะบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องภายใน และมีการบันทึก

- “ทะเบียนผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่” เช่น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคอมพิวเตอร์ (Computer Operator) เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) เป็นต้น
- 5.1.3. สิทธิ์ในการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่ายของเจ้าหน้าที่แต่ละคนขึ้นอยู่กับหน้าที่ การปฏิบัติงานภายในห้องควบคุมระบบเครือข่าย
  - 5.1.4. เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องทำบัตรผ่าน (Key Card) เพื่อใช้ในการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย ตามกระบวนการที่ระบุใน ข้อ 6(6.4) “การบริหารจัดการสิทธิ์การใช้งานระบบและรหัสผ่าน” ในส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 5.1.5. ต้องจัดทำระบบเก็บบันทึกการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย ตามกระบวนการ ที่ระบุไว้ในเอกสาร “บันทึกการเข้า-ออกพื้นที่”
  - 5.1.6. กรณีเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องประจำ อาจมีความจำเป็นต้องเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่าย ก็ต้องมีการควบคุมอย่างรัดกุม
  - 5.1.7. การเข้าถึงห้องควบคุมระบบเครือข่าย ต้องมีการลงบันทึกตามแบบฟอร์มที่ระบุไว้ในเอกสาร “บันทึกการเข้า-ออกพื้นที่” และต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าบุคคลที่ผ่านเข้า-ออก ทุกคนต้องกรอกแบบฟอร์มดังกล่าว
  - 5.1.8. กรณีผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก มีความจำเป็นต้องเข้าห้องควบคุมระบบเครือข่าย เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบขององค์กรจะต้องเป็นผู้นำพาเข้าไป และคอยสอดส่อง กำกับดูแลตลอดการปฏิบัติงาน
- 5.2. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก มีแนวทางปฏิบัติดังนี้
- 5.2.1. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก ทุกคนต้องทำการแลกบัตรที่ใช้ระบุตัวตน เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หรือใบอนุญาตขับขี่ กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อรับบัตรผู้ติดต่อ “Visitor” แล้วทำการลงบันทึกข้อมูลในสมุดบันทึกตามที่ระบุไว้ในเอกสาร “บันทึกการเข้า-ออกพื้นที่”
  - 5.2.2. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก ที่นำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานภายในองค์กร จะต้องลงบันทึกรายการอุปกรณ์ในรูปแบบฟอร์มการขออนุญาต เข้า-ออกตามที่ระบุไว้ในเอกสาร “บันทึกการเข้า-ออกพื้นที่” ให้ถูกต้องชัดเจน
  - 5.2.3. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก ต้องติดบัตรผ่านตรงจุดที่สามารถเห็นได้ชัดเจนตลอดเวลาที่อยู่ในห้องควบคุมระบบเครือข่ายหรือสำนักคอมพิวเตอร์
  - 5.2.4. พื้นที่ที่ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก สามารถเข้าได้ตามที่ระบุไว้ในแบบฟอร์มการขออนุญาต เข้า-ออก และต้องมีเจ้าหน้าที่คอยสอดส่องดูแลตลอดเวลา
  - 5.2.5. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอก ต้องคืนบัตรผู้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต้องตรวจสอบการคืนบัตรและตรวจสอบแบบฟอร์มการขออนุญาตเข้า-ออกว่ามีเจ้าหน้าที่ลงนามอนุญาตแล้วทุกครั้ง
  - 5.2.6. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ต้องตรวจสอบรายการอุปกรณ์ที่ลงบันทึกไว้ในแบบฟอร์มการขออนุญาตเข้า-ออกและตรวจสอบอุปกรณ์ที่นำออกมาให้ถูกต้อง

5.2.7.เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในสมุดบันทึกและแบบฟอร์มการขออนุญาตเข้า-ออกกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นประจำทุกเดือน

ส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Access Control Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมบุคคลที่ไม่ได้อนุญาตเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร และป้องกันการบุกรุกผ่านระบบเครือข่ายจากผู้บุกรุก จากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ ที่จะสร้างความเสียหายแก่ข้อมูล หรือการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้หยุดชะงัก และทำให้สามารถตรวจสอบติดตามพิสูจน์ตัวบุคคลที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. เจ้าหน้าที่ประจำโครงการขององค์กร

3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับประเภทข้อมูล ลำดับชั้นความลับของข้อมูล เวลาที่ได้เข้าถึง และช่องทางการเข้าถึง

- 3.1. ประเภทข้อมูลขององค์กรแบ่งได้ดังนี้
  - 3.1.1. ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหาร
    - 3.1.1.1. นโยบาย
    - 3.1.1.2. ข้อมูลยุทธศาสตร์
    - 3.1.1.3. ข้อมูลคำรับรองการปฏิบัติราชการ
    - 3.1.1.4. ข้อมูลบุคลากร
    - 3.1.1.5. ข้อมูลงบประมาณการเงินและบัญชี
  - 3.1.2. ข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการและปฏิบัติงาน
    - 3.1.2.1. ข้อมูลการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กร
    - 3.1.2.2. ข้อมูลกฎ ระเบียบ กฎหมาย
    - 3.1.2.3. ข้อมูลการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร
    - 3.1.2.4. ข้อมูลติดตามการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กร
    - 3.1.2.5. ข้อมูลติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ
    - 3.1.2.6. ข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - 3.1.3. ข้อมูลสารสนเทศด้านการให้บริการ
    - 3.1.3.1. ข้อมูลทะเบียนการใช้งานอินเทอร์เน็ต
    - 3.1.3.2. ข้อมูลการสอบมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา
    - 3.1.3.3. ข้อมูลการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์
- 3.2. ลำดับความสำคัญ หรือลำดับชั้นความลับของข้อมูล

ใช้แนวทางตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544 ซึ่งระเบียบดังกล่าวเป็นมาตรการที่ละเอียด รอบคอบ ถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเอกสาร

อิเล็กทรอนิกส์ และในการรักษาความปลอดภัยของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้กำหนดกระบวนการและกรรมวิธีต่อเอกสารที่สำคัญไว้ดังนี้

3.2.1. การกำหนดชั้นความลับ ตามความสำคัญของข้อมูลในเอกสาร กำหนดไว้ 3 ระดับ ได้แก่ ลับ ลับมาก ลับที่สุด และมีการกำหนดความรับผิดชอบ ให้แก่ผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับ เป็นผู้พิจารณากำหนดระดับชั้นความลับของเอกสาร และการยกเลิกหรือปรับระดับชั้นความลับของเอกสารตามความจำเป็น

3.2.2. การควบคุมเอกสาร โดยกำหนดให้มีมาตรการควบคุมต่าง ๆ คือ การจัดทำทะเบียน การตรวจสอบ การจัดทำเอกสาร การสำเนาและการแปล การโอน การส่งและการรับ การเก็บรักษา การยืม การทำลาย การปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน เวลาสูญหาย รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลในเอกสาร

3.3. เวลาที่ได้เข้าถึง

3.3.1. การเข้าถึงสารสนเทศในเวลาราชการ (08.30-16.30 น.)

3.3.2. การเข้าถึงสารสนเทศนอกเวลาราชการ (นอกช่วงเวลา 08.30-16.30 น.)

3.3.3. การเข้าถึงสารสนเทศในช่วงเวลาวันหยุดราชการ (วันหยุดราชการ และ วันหยุดนักขัตฤกษ์)

3.3.4. การเข้าถึงในช่วงเวลาพิเศษเป็นรายครั้ง ต้องระบุช่วงเวลาและจำนวนระยะเวลาการเข้าถึงระยะเวลาการเข้าถึง ได้แก่

3.3.4.1. 1-3 วัน

3.3.4.2. 1 สัปดาห์

3.3.4.3. 1 เดือน

3.3.4.4. 3 เดือน

3.3.4.5. ครึ่งปีงบประมาณ

3.3.4.6. ตามเวลาที่ร้องขอ

3.4. ช่องทางการเข้าถึง

3.4.1. ติดต่อด้วยตนเอง (เข้าถึงได้ในเวลาราชการ)

3.4.2. เคาน์เตอร์บริการ (เข้าถึงได้ในเวลาราชการ)

3.4.3. โทรศัพท์หรือโทรสาร (เข้าถึงได้ในเวลาราชการ)

3.4.4. หนังสือหรือบันทึกข้อความ (เข้าถึงได้ในเวลาราชการ)

3.4.5. ระบบแลน (เข้าถึงได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ)

3.4.6. ระบบอินเทอร์เน็ต (เข้าถึงได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ)

3.4.7. ระบบอินเทอร์เน็ต (เข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา)

3.4.8. ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (เข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา)

3.4.9. เว็บไซต์ (เข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา หรือ ในช่วงเวลาพิเศษที่กำหนด)

3.4.10. การประชุมทางไกล (เข้าถึงได้ในเวลาราชการ และ ในช่วงเวลาพิเศษเป็นรายครั้ง)

4. แนวปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบ

4.1. สถานที่ตั้งของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญต้องมีการควบคุมการเข้า-ออกที่รัดกุมและอนุญาตให้เฉพาะบุคคลที่ได้รับสิทธิ์และมีความจำเป็นผ่านเข้าใช้งานได้เท่านั้น

- 4.2. ผู้ดูแลระบบ ต้องกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลให้เหมาะสมกับการเข้าใช้งานของผู้ใช้ระบบและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานก่อนเข้าใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ ทุก 6 เดือนเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ ผู้ใช้ระบบจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบตามความจำเป็นในการใช้งาน
  - 4.3. ผู้ดูแลระบบ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และระบบข้อมูลได้
  - 4.4. ผู้ดูแลระบบ ควรจัดให้มีการติดตั้งระบบบันทึกและติดตามการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร และตรวจตราการละเมิดความปลอดภัย ที่มีต่อระบบข้อมูลสำคัญ
  - 4.5. ผู้ดูแลระบบ ต้องจัดให้มีการบันทึกรายละเอียดการเข้าถึงระบบ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ต่าง ๆ และการผ่านเข้า-ออกสถานที่ตั้งของระบบ ของทั้งผู้ที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาต เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบหากมีปัญหากเกิดขึ้น
- 5. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ**
- 5.1. ผู้ดูแลระบบ มีหน้าที่ในการตรวจสอบการอนุมัติและกำหนดสิทธิ์ในการผ่านเข้าสู่ระบบ ได้แก่ ผู้ใช้ ในการขออนุญาตเข้าระบบงานนั้น จะต้องมีการทำเป็นเอกสารเพื่อขอสิทธิ์ในการเข้าสู่ระบบ และกำหนดให้มีการลงนามอนุมัติ เอกสารดังกล่าวต้องมีการจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน
  - 5.2. เจ้าของข้อมูล และ “เจ้าของระบบงาน” จะอนุญาตให้ผู้ใช้งานเข้าสู่ระบบเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องรู้ตามหน้าที่งานเท่านั้น เนื่องจากการให้สิทธิ์เกินความจำเป็นในการใช้งาน จะนำไปสู่ความเสี่ยง ในการใช้งานเกินอำนาจหน้าที่ ดังนั้นการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงระบบงานต้องกำหนดตามความจำเป็นขั้นต่ำในการใช้งานตามภารกิจเท่านั้น
  - 5.3. ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบข้อมูลและระบบงานตามความจำเป็นต่อการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. แนวปฏิบัติการบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้**
- 6.1. การลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ใหม่ขององค์กร
    - 6.1.1. จัดทำแบบฟอร์มการลงทะเบียนผู้ใช้งาน สำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร
    - 6.1.2. ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบว่าผู้ใช้ได้รับมอบหมายสิทธิ์จากเจ้าของระบบ สำหรับการใช้งานระบบสารสนเทศและบริการอย่างถูกต้อง ต้องมีการอนุมัติรับรองการได้สิทธิ์จากผู้บริหารอย่างชัดเจน
    - 6.1.3. ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบบัญชีผู้ใช้งาน โดยไม่มีการลงทะเบียนผู้ใช้งานมาก่อน
    - 6.1.4. ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบและให้สิทธิในการเข้าถึงที่เหมาะสมต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงปลอดภัยขององค์กร
    - 6.1.5. ผู้ดูแลระบบต้องมอบเอกสารรับรองสิทธิ์การเข้าถึงแก่ผู้ใช้ เพื่อแสดงถึงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งานในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งกำหนดให้ผู้ใช้งานทำการลงนามในเอกสารดังกล่าวหลังจากที่ได้ทำความเข้าใจแล้ว
    - 6.1.6. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดให้มีการถอดถอนสิทธิ์การเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยทันที เมื่อผู้ใช้งานนั้นทำการลาออกหรือเปลี่ยนตำแหน่งงาน

- 6.1.7. การลงทะเบียนผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบต้องทำการตรวจสอบหรือทบทวนบัญชีผู้ใช้งานทั้งหมด เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 6.1.8. การลงทะเบียนผู้ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6.1.8.1. เจ้าหน้าที่ใหม่ขององค์กรกรอกข้อมูลคำขอใช้บริการลงแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คำขอใช้อินเตอร์เน็ต ระบบอีเมล หรือระบบงานต่าง ๆ
- 6.1.8.2. ยื่นคำขอกับผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ หรือเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- 6.1.9. การให้สิทธิ์การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6.1.9.1. ผู้ดูแลระบบตรวจสอบข้อมูลในแบบฟอร์ม ซึ่งข้อมูลจะต้องครบถ้วนทั้งหมด พร้อมทั้งต้องมีลายเซ็นของผู้ขอเข้าใช้งานระบบ ลายเซ็นของบุคคลผู้มีสิทธิ์อนุญาตในการลงทะเบียนผู้ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6.1.9.2. ผู้ดูแลระบบตรวจสอบความซ้ำซ้อนของบัญชีผู้ใช้งาน
- 6.1.9.3. ผู้ดูแลระบบให้สิทธิ์การใช้งานระบบตามคำขอในแบบฟอร์ม
- 6.1.10. การแจ้งยกเลิกสิทธิ์การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6.1.10.1. หัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชา กรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์ม และยื่นคำขอ กับผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
- 6.1.10.2. ผู้ดูแลระบบยกเลิกสิทธิ์การใช้งานระบบตามคำขอในแบบฟอร์ม และลบชื่อผู้ใช้งานออกจากระบบงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 6.2. กำหนดสิทธิ์การในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมประยุกต์ (Application) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยต้องให้สิทธิ์เฉพาะการปฏิบัติงานในหน้าที่และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ดูแลระบบเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิ์ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ
- 6.3. ผู้ใช้ ต้องลงนามรับทราบสิทธิ์และหน้าที่เกี่ยวกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- 6.4. การบริหารจัดการสิทธิ์การใช้งานระบบและรหัสผ่าน
- 6.4.1. ผู้ดูแลระบบ ที่รับผิดชอบระบบงานนั้นๆ ต้องกำหนดสิทธิ์ของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ละระบบ รวมทั้งกำหนดสิทธิ์แยกตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- 6.4.2. การกำหนด การเปลี่ยนแปลงและการยกเลิกรหัสผ่าน ต้องปฏิบัติตาม “การบริหารจัดการสิทธิ์การใช้งานระบบและรหัสผ่าน”
- 6.4.3. การส่งรหัสผ่านชั่วคราวให้กับผู้ใช้ควรใช้วิธีการที่ปลอดภัย ควรหลีกเลี่ยงการใช้บุคคลที่สามหรือการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีการป้องกันการส่งรหัสผ่าน
- 6.4.4. ควรกำหนดให้ผู้ใช้ตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน
- 6.4.5. ควรกำหนดให้ผู้ใช้งานไม่บันทึกหรือเก็บรหัสผ่านไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ในรูปแบบที่ไม่ได้ป้องกันการเข้าถึง
- 6.4.6. การกำหนดชื่อผู้ใช้หรือรหัส ID ต้องเป็นหนึ่งเดียวคือไม่ซ้ำกัน

- 6.4.7. กรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิ์พิเศษกับผู้ใช้ หมายถึง ผู้ใช้ที่มีสิทธิ์สูงสุด ต้องมีการพิจารณาการควบคุมผู้ใช้ที่มีสิทธิ์พิเศษนั้นอย่างรัดกุมเพียงพอโดยใช้ปัจจัยต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา
- 6.4.7.1. ควรได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้ดูแลระบบงานนั้นๆ
- 6.4.7.2. ควรควบคุมการใช้งานอย่างเข้มงวด เช่น กำหนดให้มีการควบคุมการใช้งานเฉพาะกรณีจำเป็นเท่านั้น
- 6.4.7.3. ควรกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว
- 6.4.7.4. ควรมีการเปลี่ยนรหัสผ่านอย่างเคร่งครัด เช่น ทุกครั้งหลังหมดความจำเป็น ในการใช้งาน หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้งานเป็นระยะเวลานาน ควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 3 เดือน เป็นต้น
- 6.4.8. สิทธิ์พิเศษควรได้รับการมอบหมายให้กับรหัสผู้ใช้ที่ต่างจากรหัสผู้ใช้ที่ใช้งานตามปกติ
- 6.5. การบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ
- 6.5.1. ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามประเภทชั้นความลับ ในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน ระยะเวลาในการเข้าถึง ช่องทางในการเข้าถึง รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังต่อไปนี้
- 6.5.1.1. ต้องควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรง และการเข้าถึงผ่านระบบงาน
- 6.5.1.2. ต้องกำหนดรายชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ข้อมูลในแต่ละชั้นความลับของข้อมูล
- 6.5.1.3. ควรกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว
- 6.5.1.4. การรับ-ส่งข้อมูลสำคัญผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ควรได้รับการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น SSL VPN หรือ XML Encryption เป็นต้น
- 6.5.1.5. ควรกำหนดการเปลี่ยนรหัสผ่าน ตามระยะเวลาที่กำหนดของระดับความสำคัญของข้อมูล
- 6.5.1.6. ควรกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในกรณีที่น่าเครื่องคอมพิวเตอร์ออกนอกพื้นที่ของหน่วยงาน เช่น ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม ควรสำรองและลบข้อมูลที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกก่อน เป็นต้น
- 6.5.2. ผู้ใช้สามารถการเข้ารหัสสมาชิกกับข้อมูลที่เป็นความลับ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. 2544
- 6.5.3. เจ้าของข้อมูล จะต้องมีการสอบทานความเหมาะสมของสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิ์ต่างๆ ที่ให้ไว้ยังคงมีความเหมาะสม
- 6.6. การบริหารจัดการชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน
- 6.6.1. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดรหัสผ่านเริ่มต้นให้กับผู้ใช้งาน หรือใช้ระบบการกำหนดรหัสผ่านอัตโนมัติ

- 6.6.2. ผู้ดูแลระบบมีการกำหนดระยะเวลาการเปลี่ยนรหัสผ่าน โดยพิจารณาจากลำดับชั้นความลับของข้อมูล หรือความสำคัญตามภารกิจ และรหัสผ่านที่กำหนดใหม่ ต้องไม่ซ้ำกับรหัสผ่านเดิม
- 6.6.3. ผู้ใช้งานที่ได้รับรหัสผ่านในครั้งแรกหรือได้รับรหัสผ่านใหม่ ควรเปลี่ยนรหัสผ่านที่ได้รับ โดยทันที
- 6.6.4. ผู้ใช้งานต้องกำหนดรหัสผ่านและเปลี่ยนรหัสผ่านของตนเองในการใช้งานตามหลักเกณฑ์ ซึ่งผู้ดูแลระบบกำหนด และต้องยินยอมให้ผู้ดูแลระบบดำเนินการใดๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6.6.5. ผู้ใช้งานต้องเก็บรักษารหัสผ่านให้เป็นความลับ และระมัดระวังป้องกันรหัสผ่านของตนเองในการใช้งานไม่ให้รั่วไหลไปยังผู้อื่น และไม่มอบให้ผู้อื่นนำไปใช้ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีผู้ใช้งานที่มีอำนาจอนุมัติใดๆ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สามารถปฏิบัติราชการอันจะเป็นเหตุให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ให้แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานแทนในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการใช้สิทธิ และหลังจากผู้ปฏิบัติงานแทนดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้ผู้ใช้งานซึ่งเป็นเจ้าของรหัสผ่านทำการเปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันที
- 6.6.6. กำหนดให้รหัสผ่านต้องมีมากกว่าหรือเท่ากับ 8 ตัวอักษร (โดยมีการผสมกันระหว่างตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ปกติ ตัวเลข และสัญลักษณ์เข้าด้วยกัน)
- 6.6.7. ไม่ควรกำหนดรหัสผ่านอย่างเป็นแบบแผน เช่น “abcdef” “aaaaaa” “12345”
- 6.6.8. ไม่ควรกำหนดรหัสผ่านที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งาน เช่น ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ที่อยู่
- 6.6.9. ไม่ควรกำหนดรหัสผ่านเป็นคำศัพท์ที่อยู่ในพจนานุกรม
- 6.6.10. กำหนดจำนวนครั้งที่ยอมให้ผู้ใช้งานใส่รหัสผ่านผิด ไม่เกิน ๓ ครั้ง
- 6.6.11. ไม่ใช้รหัสผ่านส่วนบุคคลสำหรับการใช้แฟ้มข้อมูลร่วมกับบุคคลอื่น ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- 6.6.12. ไม่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ
- 6.6.13. ไม่จดหรือบันทึกรหัสผ่านส่วนบุคคลไว้ในสถานที่ที่ง่ายต่อการสังเกตเห็นของบุคคลอื่น
- 6.6.14. ในกรณีที่ผู้ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ผู้ใช้งานออกจากระบบ (Log off) ทันทีเพื่อป้องกันบุคคลอื่นมาใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อเนื่อง และหากสงสัยว่ารหัสผ่านเกิดการรั่วไหลต้องเปลี่ยนรหัสผ่านทันที
- 6.6.15. เมื่อมีปัญหาการใช้งานชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน ให้ติดต่อผู้ดูแลระบบ เช่น ลืมชื่อผู้ใช้งานหรือรหัสผ่าน
- 6.6.16. การส่งมอบรหัสผ่านให้กับผู้ใช้งานต้องเป็นไปอย่างปลอดภัย โดยใส่ซองปิดผนึก และประทับตรา “ลับ” และส่งไปยังผู้ใช้งาน และแนบเอกสาร “แนวปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน” รวมทั้งแจ้งให้ผู้ใช้งานปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวโดยเคร่งครัด
- 6.7. การใช้งานรหัสผ่าน
- 6.7.1. เก็บรหัสผ่านไว้เป็นความลับ
- 6.7.2. หลีกเลี่ยงการบันทึกรหัสผ่าน (เช่น บันทึกลงในกระดาษ ในแฟ้มข้อมูล หรือในอุปกรณ์พกพาต่างๆ) นอกจากว่าจะเป็นการบันทึกอย่างปลอดภัยและวิธีการในการบันทึกได้รับการอนุมัติแล้ว

- 6.7.3. เปลี่ยนรหัสผ่านทุกครั้งที่มีการแจ้งเตือนบอกเหตุว่ารหัสผ่านอาจรั่วไหลได้
- 6.7.4. กำหนดรหัสผ่านที่มีคุณภาพและมีความยาวเพียงพอ สำหรับ
  - 6.7.4.1. ง่ายสำหรับจดจำ
  - 6.7.4.2. ไม่อยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่คนอื่นสามารถคาดเดาได้ง่ายหรือสามารถหาได้จากข้อมูลเกี่ยวกับตน เช่น ชื่อ หมายเลขโทรศัพท์และวันเกิด เป็นต้น
  - 6.7.4.3. ไม่สร้างจุดอ่อนโดยการใช้คำที่อยู่ในพจนานุกรม
  - 6.7.4.4. ไม่มีคำซ้ำหรือตัวอักษรซ้ำ ไม่ควรเป็นตัวเลขทั้งหมด หรือไม่ควรเป็นตัวอักษรทั้งหมด
- 6.7.5. เปลี่ยนรหัสผ่านอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยตามช่วงเวลาที่กำหนด หรือขึ้นอยู่กับจำนวนการเข้าถึงระบบ (รหัสผ่านสำหรับผู้ที่ได้สิทธิ์พิเศษควรได้รับการเปลี่ยนแปลงบ่อยกว่าปกติ) และหลีกเลี่ยงการวนใช้รหัสผ่านเดิมที่เคยใช้แล้ว
- 6.7.6. กำหนดให้เปลี่ยนแปลงรหัสผ่านชั่วคราวทันทีที่เข้าใช้งานเป็นครั้งแรก
- 6.7.7. ไม่เก็บรหัสผ่านไว้ในโปรแกรมหรือกระบวนการ Login อัตโนมัติ
- 6.7.8. ไม่ใช้รหัสผ่านร่วมกับผู้อื่น
- 6.7.9. ไม่ใช้รหัสผ่านเดียวกันในกรณีใช้ในการปฏิบัติงานและในกรณีใช้ส่วนตัว
- 6.7.10. ถ้าผู้ใช้จำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลหรือบริการจากหลายระบบ และจำเป็นต้องดูแลจดจำรหัสผ่านหลายตัว ควรแนะนำให้ใช้รหัสผ่านเดียวกันที่มีคุณภาพข้างต้น สำหรับการเข้าถึงทุกระบบ ซึ่งระบบเหล่านั้นควรมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในระดับที่ เชื่อถือได้
- 6.8. การทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงของผู้ใช้งาน
  - 6.8.1. สิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ควรได้รับการพิจารณาทบทวนอย่างสม่ำเสมอตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๆ 6 เดือน และทุกครั้งที่มีการปรับเปลี่ยน เช่น การย้ายหน่วยงาน การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนหน้าที่รับผิดชอบ หรือการยกเลิกการจ้าง เป็นต้น
  - 6.8.2. สิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลควรได้รับการทบทวนและจัดสรรใหม่เมื่อมีการเคลื่อนย้ายบุคลากรภายในองค์กร
  - 6.8.3. การให้อำนาจสำหรับสิทธิ์การเข้าถึงพิเศษ ควรมีการทบทวนบ่อยกว่า เช่น ทำทุก 3 เดือน เป็นต้น
  - 6.8.4. การจัดสรรสิทธิ์พิเศษควรได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้มั่นใจได้ว่าไม่มีการได้สิทธิ์พิเศษกับผู้ที่ไม่ได้รับมอบอำนาจ
  - 6.8.5. ความเปลี่ยนแปลงของผู้ใช้ที่ได้รับสิทธิ์พิเศษควรถูกบันทึกเพื่อการทบทวน
- 6.9. การป้องกันอุปกรณ์ในขณะที่ไม่มีผู้ใช้งานที่อุปกรณ์
  - 6.9.1. ผู้ดูแลระบบ ต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานออกจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน หรือเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา โดยทันทีเมื่อเสร็จสิ้นงาน
  - 6.9.2. ผู้ใช้งาน ต้องล็อกอุปกรณ์ที่สำคัญเมื่อไม่ได้ใช้งานหรือปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้ดูแลชั่วคราว
  - 6.9.3. ผู้ดูแลระบบ ต้องกำหนดให้พนักงานป้องกันผู้อื่นเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตนโดยใส่รหัสผ่านได้ถูกต้องก่อนเข้าใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์

7. แนวปฏิบัติการบริหารจัดการการเข้าถึงระบบเครือข่าย

- 7.1. ผู้ดูแลระบบ ต้องมีการออกแบบระบบเครือข่ายตามกลุ่มของบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีการใช้งาน กลุ่มของผู้ใช้ และกลุ่มของระบบสารสนเทศ เช่น โซนภายใน (Internal Zone) โซนภายนอก (External Zone) เป็นต้น เพื่อให้การควบคุม และป้องกันการบุกรุกได้อย่างเป็นระบบ
- 7.2. การเข้าสู่ระบบเครือข่ายภายในขององค์กร โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต จะต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ ก่อนที่จะสามารถใช้งานได้ ในทุกกรณี
- 7.3. ผู้ดูแลระบบ ต้องมีวิธีการจำกัดสิทธิ์การใช้งานเพื่อควบคุมผู้ใช้ให้สามารถใช้งานเฉพาะเครือข่าย ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
- 7.4. ผู้ดูแลระบบ ควรมีวิธีการจำกัดเส้นทางการเข้าถึงเครือข่ายที่มีการใช้งานร่วมกัน
- 7.5. ผู้ดูแลระบบ ควรจัดให้มีวิธีเพื่อจำกัดการใช้เส้นทางบนเครือข่าย (Enforced Path) จากเครื่องลูกข่ายไปยังเครื่องแม่ข่าย เพื่อไม่ให้ผู้ใช้สามารถใช้เส้นทางอื่นๆ ได้
- 7.6. ต้องกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบในการกำหนด แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่า Parameter ต่างๆ ของระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอย่างชัดเจน และควรมี การทบทวน การกำหนดค่า Parameter ต่างๆ อย่างน้อยปีละครั้ง นอกจากนี้ การกำหนดแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่า Parameter ควรแจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องให้รับทราบทุกครั้ง
- 7.7. ระบบเครือข่ายทั้งหมดขององค์กรที่มีการเชื่อมต่อไปยังระบบเครือข่ายอื่นๆ ภายนอกองค์กร ควรเชื่อมต่อผ่านอุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกหรือโปรแกรมในการทำ Packet Filtering เช่น การใช้ Firewall หรือ Hardware อื่นๆ รวมทั้งต้องมีความสามารถในการตรวจมัลแวร์ (Malware) ด้วย
- 7.8. ต้องมีการติดตั้งระบบตรวจจับการบุกรุก (IPS/IDS) เพื่อตรวจสอบการใช้งานของบุคคลที่เข้าใช้งานระบบเครือข่ายขององค์กรในลักษณะที่ผิดปกติผ่านระบบเครือข่าย โดยมีการตรวจสอบการบุกรุกผ่านระบบเครือข่าย การใช้งานในลักษณะที่ผิดปกติและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบเครือข่าย โดยบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
- 7.9. การเข้าสู่ระบบงานเครือข่ายภายในองค์กร โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตจำเป็นต้องมีการ Login และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- 7.10. IP address ภายในของระบบงานเครือข่ายภายในขององค์กร จำเป็นต้องมีการป้องกันมิให้หน่วยงานภายนอกที่เชื่อมต่อสามารถมองเห็นได้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คุณคณภายนอกสามารถรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบเครือข่ายและส่วนประกอบของสำนักคอมพิวเตอร์และการสื่อสารได้โดยง่าย
- 7.11. ต้องจัดทำแผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก และอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ
- 7.12. การใช้เครื่องมือต่าง ๆ (Tools) เพื่อการตรวจสอบระบบเครือข่าย ควรได้รับการอนุมัติจากผู้ดูแลระบบ และจำกัดการใช้งานเฉพาะเท่าที่จำเป็น

7.13. การติดตั้งและการเชื่อมต่ออุปกรณ์เครือข่ายจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์เท่านั้น

8. แนวปฏิบัติการบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

- 8.1. ควรกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ในการกำหนดแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงค่าต่างๆ ของโปรแกรมระบบ (System Software) อย่างชัดเจน
- 8.2. ต้องมีขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติในการตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและในกรณีที่มีพบว่ามีการใช้งานหรือเปลี่ยนแปลงค่าในลักษณะผิดปกติ จะต้องดำเนินการแก้ไข รวมทั้งมีการรายงานโดยทันที
- 8.3. ต้องเปิดให้บริการ (Service) เท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่น บริการ Telnet Ftp หรือ Ping เป็นต้น ทั้งนี้หากบริการที่จำเป็นต้องใช้มีความเสี่ยงต่อระบบรักษาความปลอดภัยแล้ว ต้องมีมาตรการป้องกันเพิ่มเติมด้วย
- 8.4. ควรดำเนินการติดตั้งอัปเดตระบบซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบัน เพื่ออุดช่องโหว่ต่างๆ ของโปรแกรมระบบ (System Software) อย่างสม่ำเสมอ เช่น Web Server เป็นต้น
- 8.5. ควรมีการทดสอบโปรแกรมระบบ (System Software) เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และประสิทธิภาพการใช้งานโดยทั่วไปก่อนติดตั้งและหลังจากการแก้ไขหรือบำรุงรักษา
- 8.6. การติดตั้งและการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์เท่านั้น

9. แนวปฏิบัติการบริหารจัดการการบันทึกและตรวจสอบ

- 9.1. ควรกำหนดให้มีการบันทึกการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและเครือข่ายบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งาน (Application Logs) และบันทึกรายละเอียดของระบบป้องกันการบุกรุก เช่น บันทึกการเข้า-ออกระบบ บันทึกการพยายามเข้าสู่ระบบ บันทึกการใช้งาน Command Line และ Firewall Log เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการใช้ตรวจสอบและต้องเก็บบันทึกดังกล่าวไว้ อย่างน้อย 3 เดือน
- 9.2. ควรมีการตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ
- 9.3. ต้องมีวิธีการป้องกันการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบันทึกต่างๆ และจำกัดสิทธิ์การเข้าถึงบันทึกเหล่านั้น ให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

10. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าใช้งานระบบจากภายนอกสำนักคอมพิวเตอร์

ต้องกำหนดให้มีการควบคุมการใช้งานระบบที่ผู้ดูแลระบบได้ติดตั้งไว้ในองค์กร เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยของระบบจากภายนอก โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- 10.1. การเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote Access) ผู้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กร ก่อให้เกิดช่องทางที่มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของข้อมูลและทรัพยากรขององค์กร การควบคุมบุคคลที่เข้าสู่ระบบขององค์กรจากระยะไกลจึงต้องมีการกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการเข้าสู่ระบบภายใน
- 10.2. วิธีการใดๆ ก็ตามที่สามารถเข้าสู่ข้อมูลหรือระบบข้อมูลได้ จากระยะไกลต้องได้รับการอนุมัติ จากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ก่อน และมีการควบคุมอย่างเข้มงวดก่อนนำมาใช้และผู้ใช้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเข้าสู่ระบบและข้อมูลอย่างเคร่งครัด

- 10.3. ก่อนทำการให้สิทธิ์ในการเข้าสู่ระบบจากระยะไกล ผู้ใช้ต้องแสดงหลักฐานระบุเหตุผล หรือความจำเป็นในการดำเนินงานกับองค์กรอย่างเพียงพอและต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างเป็นทางการ
- 10.4. ต้องมีการควบคุมพอร์ต (Port) ที่ใช้ในการเข้าสู่ระบบอย่างรัดกุม
- 10.5. การอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าสู่ระบบจากระยะไกล ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นเท่านั้น และไม่ควรมีการเปิด Port และ Modem ที่ใช้ทิ้งเอาไว้โดยไม่จำเป็น ช่องทางดังกล่าวควรตัด การเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว และจะเปิดให้ใช้ได้ต่อเมื่อมีการร้องขอที่จำเป็นเท่านั้น

11. แนวปฏิบัติการพิสูจน์ตัวตนสำหรับผู้ใช้ที่อยู่ภายนอก

ผู้ใช้ระบบทุกคนเมื่อจะเข้าใช้งานระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าสู่ระบบสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต หรือการเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote Access) จะต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนจากระบบขององค์กร อย่างน้อย 1 วิธี สำหรับในทางปฏิบัติจะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน คือ

- 11.1. การแสดงตัวตน (Identification) คือ ขั้นตอนป้อนชื่อผู้ใช้ (Username)
- 11.2. การพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) คือ ขั้นตอนป้อนรหัสผ่าน (Password)

ส่วนที่ 4 นโยบายการควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Third Party Access Control Policy)

1. วัตถุประสงค์

การใช้บริการจากหน่วยงานภายนอกอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงได้ เช่น ความเสี่ยงต่อการเข้าถึงข้อมูล ความเสี่ยงต่อการถูกแก้ไขข้อมูลอย่างไม่ถูกต้อง และการประมวลผลของระบบงานโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น เพื่อให้การควบคุมหน่วยงานภายนอกที่มีการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ให้เป็นไปอย่างมั่นคงปลอดภัยและกำหนดแนวทางในการคัดเลือก ควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายนอก เช่น การพัฒนาระบบการให้บริการของที่ปรึกษา การใช้บริการด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. เจ้าหน้าที่ประจำโครงการขององค์กร

3. แนวปฏิบัติทั่วไป

- 3.1. ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ต้องกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงจากการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลโดยหน่วยงานภายนอก และกำหนดมาตรการรองรับหรือแก้ไขที่เหมาะสมก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้
- 3.2. การควบคุมการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภายนอก
  - 3.2.1. บุคคลภายนอกที่ต้องการสิทธิ์ในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรจะต้องทำเรื่องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขออนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
  - 3.2.2. จัดทำเอกสารแบบฟอร์มสำหรับให้หน่วยงานภายนอกทำการระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้
    - 3.2.2.1. เหตุผลในการขอใช้
    - 3.2.2.2. ระยะเวลาในการใช้
    - 3.2.2.3. การตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อเครือข่าย
    - 3.2.2.4. การตรวจสอบ MAC Address ของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อ
    - 3.2.2.5. การกำหนดการป้องกันในเรื่องการเปิดเผยข้อมูล
  - 3.2.3. หน่วยงานภายนอกที่ทำงานให้กับองค์กรทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะทำงานอยู่ในองค์กรหรือนอกสถานที่ จำเป็นต้องลงนามในสัญญาการไม่เปิดเผยข้อมูลขององค์กร โดยสัญญาต้องจัดทำให้เสร็จก่อนให้สิทธิ์ในการเข้าสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 3.2.4. องค์กรควรพิจารณาการเข้าไปประเมินความเสี่ยงหรือจัดทำการศึกษาภายในของหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้าไปปฏิบัติงาน
  - 3.2.5. เจ้าของโครงการซึ่งรับผิดชอบต่อโครงการที่มีการเข้าถึงข้อมูลโดยหน่วยงานภายนอก ต้องกำหนดการใช้งานเฉพาะบุคคลที่จำเป็นเท่านั้นและให้หน่วยงานภายนอกลงนาม ในสัญญาไม่เปิดเผยข้อมูล

- 3.2.6. สำหรับโครงการขนาดใหญ่ หน่วยงานภายนอกที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีความสำคัญ ขององค์กร ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการปฏิบัติงานนั้นๆ ให้มีความมั่นคงปลอดภัย ทั้ง 3 ด้าน คือ การรักษาความลับ (Confidentially) การรักษาความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) และการรักษาความพร้อมที่จะให้บริการ (Availability)
- 3.2.7. องค์กรมีสิทธิ์ในการตรวจสอบตามสัญญาการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่า องค์กรสามารถควบคุมการใช้งานได้อย่างทั่วถึงตามสัญญานั้น
- 3.2.8. ควรดำเนินการให้ผู้ให้บริการหน่วยงานภายนอกจัดทำแผนการดำเนินงาน คู่มือการปฏิบัติงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อควบคุมหรือตรวจสอบการ ให้บริการของผู้ให้บริการได้อย่างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

ส่วนที่ 5 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงและใช้บริการระบบเครือข่าย (Network Access Control)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่เข้าถึง ล่วงรู้ แก้ไข เปลี่ยนแปลงระบบเครือข่ายและการสื่อสารที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหาย ต่อข้อมูลและระบบสารสนเทศขององค์กร โดยมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติควบคุมการเข้าใช้งานเครือข่ายที่แตกต่างกันของกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ตามการแบ่งแยกเครือข่ายเป็น VLAN

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงและใช้บริการระบบเครือข่าย

3.1. การใช้งานบริการเครือข่าย

- 3.1.1. ห้ามผู้ใช้งานกระทำการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นการขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี แห่งสาธารณชน โดยผู้ใช้งานรับรองว่าหากมีการกระทำการใดๆ ดังกล่าว ย่อมถือว่า อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบขององค์กร
- 3.1.2. องค์กรไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานกระทำการใดๆ ที่เข้าข่ายลักษณะเพื่อการค้าหรือการแสวงหาผลกำไรผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่าย เช่น การประกาศแจ้งความการซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้าการนำข้อมูลไปซื้อขาย การรับบริการค้นหาข้อมูลโดยคิดค่าบริการ การให้บริการโฆษณาสินค้า หรือการเปิดบริการอินเทอร์เน็ตแก่บุคคลทั่วไปเพื่อแสวงหากำไร
- 3.1.3. ผู้ใช้งานต้องไม่ละเมิดต่อผู้อื่น คือ ผู้ใช้งานต้องไม่อ่าน เขียน ลบ เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขใดๆ ในส่วนที่มีใช้ของตนโดยมิได้รับอนุญาต การบุกรุก (Hack) เข้าสู่บัญชีผู้ใช้งาน (User Account) ของผู้อื่น การเผยแพร่ข้อความใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายเสื่อมเสียแก่ผู้อื่น การใช้ภาษาไม่สุภาพหรือการเขียนข้อความที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย ถือเป็น การละเมิดสิทธิของผู้อื่นทั้งสิ้น ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว องค์กรไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบความเสียหายดังกล่าว
- 3.1.4. ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าใช้งานโดยมิได้รับอนุญาต การบุกรุกหรือพยายามบุกรุกเข้าสู่ระบบถือว่าเป็นการพยายามรุกรานขัดขวางห้ามของทางราชการ
- 3.1.5. องค์กรให้บัญชีผู้ใช้งาน (User Account) เป็นการเฉพาะบุคคลเท่านั้น ผู้ใช้งานจะโอน หรือจ่ายแฉกสิทธินี้ให้กับผู้อื่นไม่ได้
- 3.1.6. บัญชีผู้ใช้งาน (User Account) ที่องค์กรให้กับผู้ใช้งานนั้น ผู้ใช้งานต้องเป็นผู้รับผิดชอบผลต่างๆ อันอาจจะเกิดขึ้น รวมถึงผลเสียหายต่างๆ ที่เกิดจากบัญชีผู้ใช้งาน (User Account) นั้นๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผลเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้อื่น
- 3.1.7. กำหนดให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศได้แต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาต ให้เข้าถึงเท่านั้น
- 3.1.8. ห้ามเปิดหรือใช้งานโปรแกรมประเภท Peer-to-Peer หรือโปรแกรมที่มีความเสี่ยง เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

- 3.1.9. ห้ามเปิดหรือใช้งานโปรแกรมออนไลน์ทุกประเภท เพื่อความบันเทิง ในระหว่างปฏิบัติงาน
- 3.2. การยืนยันตัวตนบุคคลสำหรับผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกหน่วยงาน
 จะต้องมียกปฏิบัติหรือกระบวนการให้มีการยืนยันตัวตนก่อนที่จะอนุญาตให้ผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกหน่วยงานสามารถเข้าใช้งานเครือข่ายและระบบสารสนเทศของหน่วยงานได้ ดังนี้
- 3.2.1. ผู้ใช้งานที่จะเข้าใช้งานระบบต้องแสดงตัวตน (Identification) ด้วยชื่อผู้ใช้งาน (Username) ทุกครั้ง
- 3.2.2. ให้มีการตรวจสอบผู้ใช้งานทุกครั้งก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าถึงระบบข้อมูล โดยจะต้องมีวิธีการยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อแสดงว่าเป็นผู้ใช้งานตัวจริง เช่น การใช้รหัสผ่าน (Password) การสแกนลายนิ้วมือ หรือการใช้สมาร์ทการ์ด เป็นต้น
- 3.2.3. จะต้องมียกวิธีการในการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ตัวตน สำหรับการเข้าสู่ระบบสารสนเทศ ของหน่วยงาน อย่างน้อย 1 วิธี
- 3.2.4. ต้องมีการตรวจสอบผู้ใช้งานเมื่อมีการเข้าสู่ระบบสารสนเทศของหน่วยงานจากอินเทอร์เน็ต
- 3.3. ผู้ดูแลระบบห้องควบคุมระบบเครือข่ายและเจ้าหน้าที่องค์กรมีแนวทางปฏิบัติดังนี้
- 3.3.1. ผู้ดูแลระบบห้องควบคุมระบบเครือข่ายต้องทำการกำหนดสิทธิบุคคลในการเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่ายโดยเฉพาะบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคอมพิวเตอร์ และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ เป็นต้น
- 3.3.2. สิทธิในการเข้า-ออกห้องต่าง ๆ ภายในห้องควบคุมระบบเครือข่ายของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยสิทธิของเจ้าหน้าที่แต่ละคนขึ้นอยู่กับหน้าที่การปฏิบัติงานภายในห้องควบคุมระบบเครือข่าย
- 3.3.3. ต้องจัดทำระบบเก็บบันทึกการเข้า-ออกองค์กร ตามกระบวนการที่ระบุไว้ในเอกสาร “แบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่”
- 3.3.4. กรณีเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องประจำมีความจำเป็นต้องเข้า-ออกห้องควบคุมระบบเครือข่ายก็จะต้องมีการควบคุมอย่างรัดกุม
- 3.3.5. การเข้าถึงห้องควบคุมระบบเครือข่ายต้องมีการลงบันทึกตามแบบฟอร์มที่ระบุไว้ในเอกสาร “แบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่”
- 3.4. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอกมีแนวทางปฏิบัติดังนี้
- 3.4.1. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอกทุกคนต้องทำการลงบันทึกข้อมูลลงในสมุดบันทึกตามที่ระบุไว้ในเอกสาร “แบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่”
- 3.4.2. ผู้ติดต่อจากหน่วยงานภายนอกที่นำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานภายในองค์กร มาปฏิบัติงานที่ห้องควบคุมระบบเครือข่าย ต้องลงบันทึกรายการอุปกรณ์ในแบบฟอร์มการขออนุญาตเข้า-ออก ตามที่ระบุไว้ในเอกสาร “แบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่” ให้ถูกต้องชัดเจน
- 3.4.3. เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในสมุดบันทึกเป็นประจำทุกเดือน
- 3.5. การระบุอุปกรณ์บนเครือข่าย

- 3.5.1. ผู้ดูแลระบบมีการเก็บบัญชีการขอเชื่อมต่อเครือข่าย ได้แก่ รายชื่อผู้ขอใช้บริการ รายละเอียดเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ขอใช้บริการ IP Address และสถานที่ติดตั้ง
- 3.5.2. กรณีอุปกรณ์ที่มีการเชื่อมต่อจากเครือข่ายภายนอก ต้องมีการระบุหมายเลขอุปกรณ์ที่สามารถเข้าเชื่อมต่อกับเครือข่ายภายในได้หรือไม่สามารถเชื่อมต่อได้
- 3.5.3. อุปกรณ์เครือข่ายต้องสามารถตรวจสอบ IP Address ของทั้งต้นทางและปลายทางได้
- 3.5.4. ผู้ขอใช้บริการต้องทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรถึงผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ เรื่อง “การขอเชื่อมต่อเครือข่าย” และต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
- 3.6. การป้องกันพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ
  - 3.6.1. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดการเปิด-ปิด พอร์ตของอุปกรณ์เครือข่ายเพื่อควบคุมการเข้าถึงต่อพอร์ตของอุปกรณ์เครือข่ายต่างๆ โดยจะปิดพอร์ตที่เสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเครือข่าย
  - 3.6.2. บุคคลภายนอกเข้ามาติดต่อหรือเข้ามาดำเนินการใดๆ ในห้องควบคุมระบบเครือข่าย/ระบบคอมพิวเตอร์ จะต้องลงชื่อเข้า-ออกใน “แบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่” ให้ถูกต้องและได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ก่อน ซึ่งต้องมีเจ้าหน้าที่อยู่กับบุคคลที่มาติดต่อตลอดเวลา
  - 3.6.3. บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการบำรุงรักษา บริหารจัดการพอร์ตของอุปกรณ์ เครือข่ายหรือบริหารจัดการผ่านระบบเครือข่าย ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
  - 3.6.4. ต้องยกเลิกหรือปิดพอร์ตและบริการบนอุปกรณ์เครือข่ายที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้งาน
- 3.7. การแบ่งแยกเครือข่าย
  - 3.7.1. องค์กรแบ่งแยกเครือข่ายเป็นเครือข่ายย่อยๆ ตามอาคารต่างๆ เพื่อควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต
  - 3.7.2. องค์กรจัดแบ่งเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก เพื่อความปลอดภัยในการใช้งานระบบสารสนเทศ
  - 3.7.3. องค์กรติดตั้ง Firewall เพื่อป้องกันทางเข้าเครือข่ายจากผู้ไม่หวังดี
- 3.8. การควบคุมการเชื่อมต่อทางเครือข่าย

ต้องควบคุมการเข้าถึงหรือใช้งานเครือข่ายที่มีการใช้ร่วมกันหรือเชื่อมต่อระหว่างกันให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึง ดังนี้

  - 3.8.1. มีการตรวจสอบการเชื่อมต่อเครือข่าย
  - 3.8.2. จำกัดสิทธิ ความสามารถของผู้ใช้ในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่าย
  - 3.8.3. ระบุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ควบคุมการเชื่อมต่อเครือข่าย
  - 3.8.4. มีระบบการตรวจจับผู้บุกรุกทั้งในระดับเครือข่าย และระดับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย
  - 3.8.5. ควบคุมไม่ให้มีการเปิดให้บริการบนเครือข่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3.9. การควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย

ต้องควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่ายเพื่อให้การเชื่อมต่อของคอมพิวเตอร์และการส่งผ่านหรือไหลเวียนของข้อมูลหรือสารสนเทศสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงหรือการประยุกต์ใช้งานตามภารกิจ ดังนี้

3.9.1. ควบคุมไม่ให้มีการเปิดเผยแผนการใช้หมายเลขเครือข่าย (IP Address)

3.9.2. กำหนดให้มีการแปลงหมายเลขเครือข่าย เพื่อแยกเครือข่ายย่อย

3.9.3. กำหนดมาตรการการบังคับใช้เส้นทางเครือข่าย สามารถเชื่อมเครือข่ายปลายทางผ่านทางที่กำหนดไว้ หรือจำกัดสิทธิในการใช้บริการเครือข่าย

ส่วนที่ 6 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้ระบบปฏิบัติการ รวมทั้ง ทำความเข้าใจตลอดจนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด อันจะเป็นการป้องกันทรัพยากรและข้อมูลของหน่วยงานให้มีความลับความถูกต้องและมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวปฏิบัติเพื่อการเข้าใช้งานที่มั่นคงปลอดภัย

- 3.1. ผู้ใช้งานต้องกำหนดรหัสผ่านในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ที่รับผิดชอบ
- 3.2. ผู้ใช้งานต้องตั้งค่าการใช้งานโปรแกรมถนอมหน้าจอ (Screen Saver) เพื่อทำการล๊อคหน้าจอภาพเมื่อไม่มีการใช้งาน หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งานผู้ใช้บริการต้องใส่รหัสผ่าน (Password) เพื่อเข้าใช้งาน
- 3.3. ก่อนการเข้าใช้ระบบปฏิบัติการต้องใส่ User และ Password ทุกครั้ง
- 3.4. ผู้ใช้งานต้องไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ของตนในการเข้าใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานร่วมกัน
- 3.5. ผู้ใช้งานต้องทำการลงบันทึกออก (Logout) ทันทีเมื่อเลิกใช้งานหรือไม่อยู่ที่หน้าจอเป็นเวลานาน
- 3.6. ห้ามเปิดหรือใช้งานโปรแกรมประเภท Peer-to-Peer หรือโปรแกรมที่มีความเสี่ยง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา
- 3.7. ซอฟต์แวร์ที่องค์กรใช้มีลิขสิทธิ์ ผู้ใช้งานสามารถขอใช้งานได้ตามหน้าที่ความจำเป็น และห้ามไม่ให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งหรือใช้งานซอฟต์แวร์อื่นใดที่ไม่มีลิขสิทธิ์ หากตรวจพบถือว่าเป็นความผิดส่วนบุคคล ผู้ใช้งานรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว
- 3.8. ซอฟต์แวร์ที่องค์กรจัดเตรียมไว้ให้ผู้ใช้งานถือเป็นสิ่งจำเป็น ห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้ง ถอดถอน เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือทำสำเนา เพื่อนำไปใช้งานที่อื่น
- 3.9. ห้ามใช้ทรัพยากรทุกประเภทที่เป็นขององค์กรเพื่อประโยชน์ทางการค้า
- 3.10. ห้ามผู้ใช้งานนำเสนอข้อมูลที่ผิดกฎหมาย ละเมิดลิขสิทธิ์ แสดงข้อความรูปภาพไม่เหมาะสม หรือขัดต่อศีลธรรม กรณีผู้ใช้สร้างเว็บเพจบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- 3.11. ห้ามผู้ใช้งานระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อควบคุมคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ

4. แนวปฏิบัติการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน (User Identification and Authentication)

- 4.1. ผู้ใช้งานต้องทำการพิสูจน์ตัวตนทุกครั้งก่อนใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อป้องกันผู้ไม่มีสิทธิ เข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หากการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานมีปัญหา หรือเกิดความผิดพลาด ผู้ใช้งานแจ้งให้ผู้ดูแลระบบทำการแก้ไข

- 4.2. ผู้ใช้งานที่เป็นเจ้าของบัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในผลต่างๆ อันจะเกิดขึ้นจากการใช้บัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ของเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผลเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้อื่น
  - 4.3. ผู้ใช้งานต้องเก็บรักษาบัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ไว้เป็นความลับและห้ามเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ห้ามโอน จำหน่าย หรือจ่ายแจกให้ผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา
  - 4.4. ผู้ใช้งานต้องลงบันทึกเข้า (Login) โดยใช้บัญชี ผู้ใช้บริการ (Account) ของตนเอง และทำการลงบันทึกออก (Logout) ทุกครั้ง เมื่อสิ้นสุดการใช้งานหรือหยุดการใช้งานชั่วคราว
5. **แนวปฏิบัติการใช้งานโปรแกรมประเภทยูทิลิตี้ (Use of System Utilities)**
- 5.1. มีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการขออนุมัติการใช้งานโปรแกรมยูทิลิตี้ ระดับสิทธิของผู้ขออนุมัติ และการระบุและพิสูจน์ตัวตนสำหรับการเข้าไปใช้งานโปรแกรมยูทิลิตี้ เพื่อจำกัดและควบคุมการใช้งาน
  - 5.2. ต้องจัดเก็บโปรแกรมยูทิลิตี้ออกจากซอฟต์แวร์สำหรับระบบงาน
  - 5.3. มีการจำกัดผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้งานโปรแกรมยูทิลิตี้
  - 5.4. ต้องยกเลิกหรือลบทิ้งโปรแกรมยูทิลิตี้และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานที่ไม่มีความจำเป็น ในการใช้งาน รวมทั้งต้องป้องกันไม่ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงหรือใช้งานโปรแกรมยูทิลิตี้ได้
6. **แนวปฏิบัติการหมดเวลาใช้งานระบบสารสนเทศ (Session Time-out)**
- 6.1. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบงาน อุปกรณ์เครือข่าย เป็นต้น มีการตัด และหมดเวลาการใช้งาน รวมถึงปิดการใช้งานด้วย หลังจากที่ไม่มีการใช้งานช่วงระยะเวลา ๑๐ นาที
  - 6.2. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทำการล้างหน้าจอหลังจากที่ไม่มีการใช้งาน ช่วงระยะเวลา ๑๐ นาที เพื่อป้องกันผู้อื่นเห็นข้อมูลบนหน้าจอ
  - 6.3. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการตัดและหมดเวลาการใช้งานที่สั้นขึ้นสำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ระบบงบประมาณการเงิน ระบบงานเงินเดือน เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

ส่วนที่ 7 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application Information Access Control)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมบุคคลที่ไม่ได้อนุญาตเข้าถึงระบบสารสนเทศขององค์กร และป้องกันการบุกรุกผ่านระบบเครือข่ายจากผู้บุกรุกจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ที่จะสร้างความเสียหาย แก่ข้อมูลหรือการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้หยุดชะงักและทำให้สามารถตรวจสอบติดตามพิสูจน์ตัวบุคคลที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กร ได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. เจ้าหน้าที่ประจำโครงการขององค์กร

3. แนวปฏิบัติการจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ (Information Access Control)

- 3.1. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องกำหนดการลงทะเบียนบุคลากรใหม่ขององค์กร ควรกำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติอย่างเป็นทางการเพื่อให้มีสิทธิต่างๆ ในการใช้งานตามความจำเป็นรวมทั้งขั้นตอนปฏิบัติ สำหรับการยกเลิกสิทธิการใช้งาน เช่น การลาออก หรือการเปลี่ยนตำแหน่งงานภายในหน่วยงาน เป็นต้น
- 3.2. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องกำหนดสิทธิการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สำคัญ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมประยุกต์ (Application) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) เป็นต้น โดยต้องให้สิทธิเฉพาะการปฏิบัติงานในหน้าที่และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ
- 3.3. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องกำหนดระยะเวลาในการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศ (Limitation of Connection Time) ที่ใช้ในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศต่างๆ เมื่อผู้ใช้งานไม่มีการใช้งานระบบสารสนเทศ เกินกว่า 10 นาที ระบบจะยุติการใช้งาน ผู้ใช้งานต้องทำการ Login เข้าระบบสารสนเทศอีกครั้ง
- 3.4. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องบริหารจัดการสิทธิการใช้งานระบบและรหัสผ่าน ของบุคลากรดังต่อไปนี้
  - 3.4.1. กำหนดการเปลี่ยนแปลงและการยกเลิกรหัสผ่าน (Password) เมื่อผู้ใช้งานระบบลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือยกเลิกการใช้งาน
  - 3.4.2. ส่งมอบรหัสผ่าน (Password) ชั่วคราวให้กับผู้ใช้บริการด้วยวิธีการที่ปลอดภัย ควรหลีกเลี่ยงการใช้บุคคลอื่น หรือการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่ไม่มี การป้องกันในการส่งรหัสผ่าน (Password)
  - 3.4.3. กำหนดให้ผู้ให้บริการตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน (Password)
  - 3.4.4. กำหนดให้ผู้ใช้งานไม่บันทึกหรือเก็บรหัสผ่าน (Password) ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบที่ไม่ได้ป้องกันการเข้าถึง

- 3.4.5. กำหนดชื่อผู้ใช้หรือรหัสผู้ใช้งานต้องไม่ซ้ำกัน
- 3.4.6. ในกรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิพิเศษกับผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุด ผู้ใช้งานนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา โดยมีการกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวหรือพ้นจากตำแหน่ง และมีการกำหนดสิทธิพิเศษที่ได้รับว่าเข้าถึงได้ถึงระดับใดได้บ้าง และต้องกำหนดให้รหัสผู้ใช้งานต่างจากรหัสผู้ใช้งานตามปกติ
- 3.5. เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ องค์กรได้กำหนดช่องทางการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญที่องค์กรพัฒนาในรูปแบบของ Web base Application โดยเข้าถึงได้ผ่านระบบเครือข่ายภายใน ซึ่งสามารถใช้งานได้เฉพาะสำนักงานที่เป็นจุดเชื่อมโยงเครือข่ายดังกล่าว
- 3.6. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามประเภทชั้นความลับในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังต่อไปนี้
- 3.6.1. ต้องควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน
- 3.6.2. ต้องกำหนดรายชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ข้อมูลในแต่ละชั้นความลับของข้อมูล
- 3.6.3. กำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว
- 3.6.4. การรับ-ส่งข้อมูลสำคัญผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ควรได้รับการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น SSL VPN หรือ XML Encryption เป็นต้น
- 3.6.5. กำหนดการเปลี่ยนรหัสผ่าน (Password) ตามระยะเวลาที่กำหนดของระดับความสำคัญของข้อมูล
- 3.6.6. กำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในกรณีที่น่าเครื่องคอมพิวเตอร์ออกนอกพื้นที่ของหน่วยงาน เช่น ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม ต้องสำรอง และลบข้อมูลที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกก่อน เป็นต้น
4. แนวปฏิบัติการจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Limitation of Connection Time)
- 4.1. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อสำหรับการใช้งานเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้นานที่สุดภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่านั้น โดยกำหนดให้ใช้งานได้ 1 ชั่วโมงต่อการเชื่อมต่อหนึ่งครั้ง กำหนดให้ใช้งานได้เฉพาะในช่วงเวลาการทำงาน ของสำนักงานตามปกติเท่านั้น
- 4.2. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบงานที่มีความสำคัญสูง ระบบงานที่มีการใช้งานในสถานที่ที่มีความเสี่ยง (ในที่สาธารณะหรือพื้นที่ภายนอกองค์กร) เป็นต้น มีการจำกัดช่วงระยะเวลาการเชื่อมต่อ
- 4.3. ต้องกำหนดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องมีการจำกัดช่วงระยะเวลาการใช้งาน มีการระบุ และพิสูจน์ตัวตนเพื่อเข้าใช้งานใหม่ตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทุกๆ 1 ชั่วโมง

5. แนวปฏิบัติการจัดการกับระบบซึ่งไวต่อการรบกวน

- 5.1. ระบบซึ่งไวต่อการรบกวน มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงต่อองค์กร ได้แก่ ระบบ GFMS หรือระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการงบประมาณการบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารทรัพยากร ซึ่งดูแลรับผิดชอบโดยกรมบัญชีกลางจะได้รับการแยกออกจากระบบงานอื่นๆ ขององค์กร
- 5.2. ระบบซึ่งไวต่อการรบกวน ต้องมีการควบคุมสภาพแวดล้อมของตนเองโดยเฉพาะ โดยมีห้องปฏิบัติงานแยกเป็นสัดส่วน และต้องมีการกำหนดสิทธิให้เฉพาะผู้ที่มีสิทธิใช้ระบบเท่านั้น เข้าไปปฏิบัติงานในห้องควบคุมดังกล่าว

6. แนวปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (Teleworking)

- 6.1. ต้องมีการกำหนดมาตรการและการเตรียมการต่างๆ ที่จำเป็นก่อน ซึ่งรวมถึงการเตรียมการป้องกันทางกายภาพสำหรับสถานที่ที่จะอนุญาตการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานจากระยะไกล ก่อนที่จะอนุญาตให้เริ่มปฏิบัติงานจากระยะไกล
- 6.2. ต้องมีการกำหนดมาตรการที่มีความมั่นคงปลอดภัยสำหรับระบบสื่อสารข้อมูลระหว่างสถานที่ที่จะมีการปฏิบัติงานจากระยะไกลและระบบงานต่างๆ ภายในองค์กร ก่อนที่จะอนุญาตให้เริ่มปฏิบัติงานจากระยะไกล
- 6.3. ต้องกำหนดมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพสำหรับสถานที่ที่จะมีการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานจากระยะไกล (ซึ่งรวมถึงตึก อาคาร สำนักงาน และสิ่งแวดล้อมภายนอก) เพื่อป้องกันการขโมยอุปกรณ์การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต และการเชื่อมต่อจากระยะไกลโดยผู้ไม่ประสงค์ดีเพื่อเข้าสู่ระบบงานขององค์กร
- 6.4. ต้องกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานจากระยะไกลไม่อนุญาตให้ครอบครัวหรือเพื่อนของตนเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรในสถานที่ดังกล่าว
- 6.5. ต้องมีการกำหนดมาตรการควบคุมสำหรับการใช้เครือข่ายจากที่บ้านเพื่อเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร รวมทั้งมาตรการควบคุมการใช้เครือข่ายไร้สายที่บ้าน
- 6.6. ต้องมีการตรวจสอบว่าอุปกรณ์ที่เป็นของส่วนตัวซึ่งใช้ในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์กรจากระยะไกลมีการป้องกันไวรัสและการใช้งานไฟร์วอลล์ตามที่องค์กรต้องการ
- 6.7. ต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานจากระยะไกล การจัดเก็บข้อมูล และอุปกรณ์สื่อสารไว้ให้กับผู้ปฏิบัติงานจากระยะไกล
- 6.8. องค์กรไม่อนุญาตให้ ใช้งานอุปกรณ์ที่เป็นของส่วนตัวเพื่อเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์กรจากระยะไกล ถ้าอุปกรณ์ดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือดูแลโดยองค์กร
- 6.9. องค์กรต้องกำหนดชนิดของงานที่อนุญาตและไม่อนุญาตให้ทำสำหรับการปฏิบัติงานจากระยะไกล ชั่วโมงการทำงานในสถานที่ดังกล่าว ชั้นความลับของข้อมูลที่อนุญาตให้ใช้งานได้ และระบบงานและบริการต่างๆ ขององค์กรที่อนุญาตให้เข้าถึงได้จากจากระยะไกล
- 6.10. องค์กรต้องกำหนดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการขออนุมัติและการยกเลิกการปฏิบัติงานจากระยะไกล การกำหนดหรือปรับปรุงสิทธิการเข้าถึงระบบงาน และการคืนอุปกรณ์ที่ใช้งานเมื่อมีการยกเลิกการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 8 นโยบายการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Use of Personal Computer Policy)

1. วัตถุประสงค์

ข้อกำหนดมาตรฐานการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลนี้ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ได้รับทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและผู้ใช้ควรทำความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันทรัพยากรและข้อมูลที่มีค่าขององค์กร ให้มีความลับ ความถูกต้อง และมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ใช้งาน
- 2.3. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

3. แนวปฏิบัติทั่วไป

- 3.1. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่องค์กรอนุญาตให้ผู้ใช้ใช้งานเป็นทรัพย์สินขององค์กร ดังนั้นผู้ใช้จึงควรใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่องานขององค์กร
- 3.2. โปรแกรมที่ได้ถูกติดตั้งลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ขององค์กร ต้องเป็นโปรแกรมที่องค์กรได้ซื้อลิขสิทธิ์มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น ห้ามผู้ใช้คัดลอกโปรแกรมต่างๆ และนำไปติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว หรือแก้ไข หรือนำไปให้ผู้อื่นใช้งานโดยผิดกฎหมาย
- 3.3. ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ทำการติดตั้งและแก้ไขเปลี่ยนแปลงโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ขององค์กร
- 3.4. การตั้งชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer name) ส่วนบุคคล จะต้องกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ ขององค์กรเท่านั้น
- 3.5. การเคลื่อนย้าย หรือส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลตรวจสอบจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น
- 3.6. ก่อนการใช้งานสื่อบันทึกพกพาต่างๆ ควรมีการตรวจสอบเพื่อหาไวรัสโดยโปรแกรมป้องกันไวรัส
- 3.7. ไม่ควรเก็บข้อมูลสำคัญขององค์กรไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ท่านใช้งานอยู่
- 3.8. ไม่ควรสร้าง Short-cut หรือปุ่มกดง่ายบน Desktop ที่เชื่อมต่อไปยังข้อมูลสำคัญขององค์กร
- 3.9. ผู้ใช้มีหน้าที่และรับผิดชอบต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยควรปฏิบัติ ดังนี้
  - 3.9.1. ไม่ควรนำอาหารหรือเครื่องดื่มอยู่ใกล้บริเวณเครื่องคอมพิวเตอร์
  - 3.9.2. ไม่ควรวางสื่อแม่เหล็กไว้ใกล้หน้าจอเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ Disk Drive

4. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

- 4.1. ผู้ใช้ต้องกำหนดชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในการใช้งานระบบปฏิบัติการ
- 4.2. ผู้ใช้ไม่ควรอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ของตน ในการเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

- 4.3. ในระหว่างเวลาพักกลางวันและหลังเลิกงาน ผู้ใช้ควร Logout ออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือล็อกหน้าจอด้วยโปรแกรม Screen Saver เมื่อไม่มีการใช้งานโดยตั้งเวลาประมาณ 10 นาที
- 4.4. มีการกำหนดระยะเวลาการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศ เมื่อไม่มีการใช้งานในระยะเวลาหนึ่งให้ยุติการใช้งานระบบสารสนเทศนั้น (Session Time-out)

5. แนวปฏิบัติในการใช้รหัสผ่าน

ให้ผู้ใช้ปฏิบัติตามแนวทางการใช้รหัสผ่านตาม ข้อ 6(6.7) “การใช้งานรหัสผ่าน” ในส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. แนวปฏิบัติการป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware)

- 6.1. ผู้ใช้ต้องทำการ Update ระบบปฏิบัติการ เว็บเบราว์เซอร์และโปรแกรมใช้งานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปิดช่องโหว่ (Vulnerability) ที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์เป็นการป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคามต่างๆ
- 6.2. ผู้ใช้มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus) ให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์
- 6.3. ผู้ใช้ควรตรวจสอบหาไวรัสจากสื่อต่างๆ เช่น Floppy Disk, Thumb Drive และ Data Storage อื่นๆ ก่อนนำมาใช้งานร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์
- 6.4. ผู้ใช้ควรตรวจสอบไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือไฟล์ที่ดาวน์โหลดมาจากอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรมป้องกันไวรัส ก่อนใช้งาน
- 6.5. ผู้ใช้ควรตรวจสอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดที่มีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์รวมอยู่ด้วย ซึ่งมีผลทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้

7. แนวปฏิบัติการสำรองข้อมูลและการกู้คืน

- 7.1. ผู้ใช้ต้องรับผิดชอบในการสำรองข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้บนสื่อบันทึกอื่นๆ เช่น CD, DVD, External Hard Disk เป็นต้น
- 7.2. ผู้ใช้มีหน้าที่เก็บรักษาสื่อข้อมูลสำรอง (Backup Media) ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลและทดสอบการกู้คืนข้อมูลที่สำคัญไว้อย่างสม่ำเสมอ
- 7.3. ผู้ใช้ควรประเมินความเสี่ยงว่าข้อมูลที่เก็บไว้บน Hard Disk ไม่ควรจะเป็นข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับการทำงาน เพราะหาก Hard Disk เสียไป ก็ไม่กระทบต่อการดำเนินการขององค์กร

ส่วนที่ 9 นโยบายการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Use of Notebook Computer Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยสำหรับอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาและการนำไปปฏิบัติงานภายนอกองค์กร เพื่อเป็นการป้องกันข้อมูลและอุปกรณ์ขององค์กรให้เกิดความปลอดภัย ผู้ใช้จึงควรรับทราบถึงข้อกำหนดและมาตรฐานในการใช้งาน การบำรุงรักษาและสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ใช้งาน
- 2.3. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

3. แนวปฏิบัติทั่วไป

- 3.1. เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่องค์กรอนุญาตให้ผู้ใช้ใช้งานเป็นทรัพย์สินขององค์กร ดังนั้น ผู้ใช้จึงควรใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่องานขององค์กร
- 3.2. โปรแกรมที่ได้ถูกติดตั้งลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาขององค์กรต้องเป็นโปรแกรมที่องค์กรได้ซื้อลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น ห้ามผู้ใช้คัดลอกโปรแกรมต่างๆ และนำไปติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา หรือแก้ไข หรือนำไปให้ผู้อื่นใช้งานโดยผิดกฎหมาย
- 3.3. การตั้งชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer name) แบบพกพาจะต้องกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ ของสำนักคอมพิวเตอร์เท่านั้น
- 3.4. การเคลื่อนย้าย หรือส่งเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาตรวจสอบจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น
- 3.5. ผู้ใช้ควรศึกษาและปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานอย่างละเอียด เพื่อการใช้งานอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ
- 3.6. ไม่ัดดแปลงแก้ไขส่วนประกอบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์และรักษาสภาพของคอมพิวเตอร์ ให้มีสภาพเดิม
- 3.7. ในกรณีที่ต้องการเคลื่อนย้ายเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา ควรใส่กระเป๋าสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากการกระแทกกระเทือน เช่น การตกจากโต๊ะทำงาน หรือหลุดมือ เป็นต้น
- 3.8. ไม่ควรใส่เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาไปในกระเป๋าเดินทางที่เสี่ยงต่อการถูกกดทับโดยไม่ได้ตั้งใจจากการมีของหนักทับบนเครื่อง หรืออาจถูกจับโยนได้
- 3.9. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาเป็นระยะเวลานานเกินไป ในสภาพที่มีอากาศร้อนจัด ควรปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นการพักเครื่องสักระยะหนึ่งก่อนเปิดใช้งานใหม่อีกครั้ง
- 3.10. หลีกเลี่ยงการใช้นิ้วหรือของแข็ง เช่น ปลายปากกา กดสัมผัสหน้าจอ LCD ให้เป็นรอยขีดข่วน หรือทำให้จอ LCD ของเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาแตกเสียหายได้
- 3.11. ไม่ควรวางของทับบนหน้าจอและแป้นพิมพ์

- 3.12. การเคลื่อนย้ายเครื่องขณะที่เครื่องเปิดใช้งานอยู่ให้ทำการยกจากฐานภายใต้แป้นพิมพ์ ห้ามย้ายเครื่องโดยการดึงหน้าจอภาพขึ้น
- 3.13. ไม่ควรเคลื่อนย้ายเครื่องในขณะที่ Hard Disk กำลังทำงาน
- 3.14. ไม่ควรใช้หรือวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาใกล้สิ่งที่เป็นของเหลว ความชื้น เช่น อาหาร น้ำ กาแฟ เครื่องดื่มต่างๆ เป็นต้น
- 3.15. ไม่ควรใช้หรือวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 35 องศาเซลเซียส
- 3.16. ไม่ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาไว้ใกล้อุปกรณ์ที่มีสนามแม่เหล็กไฟฟ้าแรงสูงในระยะใกล้ เช่น แม่เหล็ก โทรทัศน์ ไมโครเวฟ ตู้เย็น เป็นต้น
- 3.17. ไม่ควรติดตั้งหรือวางคอมพิวเตอร์แบบพกพาในที่ที่มีการสั่นสะเทือน เช่น ในยานพาหนะที่กำลังเคลื่อนที่
- 3.18. การเช็ดทำความสะอาดหน้าจอภาพควรเช็ดอย่าเบามือที่สุด และควรเช็ดไปในแนวทางเดียวกันห้ามเช็ดแบบหมุนวน เพราะจะทำให้หน้าจอมีรอยขีดข่วนได้

4. แนวปฏิบัติการป้องกันความปลอดภัยทางด้านกายภาพ

- 4.1. ผู้ใช้มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันการสูญหาย เช่น ควรล็อคเครื่องขณะที่ไม่ได้ใช้งาน ไม่วางเครื่องทิ้งไว้ในที่สาธารณะ หรือในบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการสูญหาย
- 4.2. ผู้ใช้ไม่ควรเก็บหรือใช้งานคอมพิวเตอร์แบบพกพาในสถานที่ที่มีความร้อน/ความชื้น/ฝุ่นละอองสูง และต้องระวังป้องกันการตกกระทบ
- 4.3. ห้ามมิให้ผู้ใช้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขส่วนประกอบย่อย (Sub component) ที่ติดตั้งอยู่ภายใน รวมถึงแบตเตอรี่

5. แนวปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

- 5.1. ผู้ใช้ต้องกำหนดชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในการเข้าใช้งานระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา
- 5.2. ผู้ใช้ควรกำหนดรหัสผ่านให้มีคุณภาพดีอย่างน้อยตามที่ระบุไว้ใน ข้อ 6(6.7) “การใช้งานรหัสผ่าน” ในส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5.3. ผู้ใช้ควรตั้งการใช้งานโปรแกรมรักษาจอภาพ (Screen Saver) โดยตั้งเวลาประมาณ 10 นาที ให้ทำการล็อคหน้าจอเมื่อไม่มีการใช้งาน หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งานผู้ใช้ต้องใส่รหัสผ่าน
- 5.4. ผู้ใช้ต้องทำการ Logout ออกจากระบบทันทีเมื่อเลิกใช้งานหรือไม่อยู่ที่หน้าจอเป็นเวลานาน

6. แนวปฏิบัติในการใช้รหัสผ่าน

ให้ผู้ใช้ปฏิบัติตามแนวทางการใช้รหัสผ่านตาม ข้อ 6(6.7) “การใช้งานรหัสผ่าน” ในส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

7. แนวปฏิบัติการป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware)

- 7.1. ผู้ใช้ต้องทำการ Update ระบบปฏิบัติการ เว็บบราวเซอร์ และโปรแกรมการใช้งานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อปิดช่องโหว่ (Vulnerability) ที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์เป็นการป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคามต่างๆ

- 7.2. ห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการปิดหรือยกเลิกระบบการป้องกันไวรัส ที่ติดตั้งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ แบบพกพา
- 7.3. หากผู้ใช้พบหรือสงสัยว่าเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาติดชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware) ห้ามมิให้ผู้ใช้งานเชื่อมต่อเครื่องเข้ากับระบบเครือข่ายเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของชุดคำสั่งที่ไม่พึงประสงค์ ไปยังเครื่องอื่นๆ ได้

8. แนวปฏิบัติการสำรองข้อมูลและการกู้คืน

- 8.1. ผู้ใช้ควรทำการสำรองข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา โดยวิธีการและสื่อต่างๆ เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล
- 8.2. ผู้ใช้ควรจะทำสำเนาสำรองข้อมูล (Backup Media) ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูล
- 8.3. แผ่นสำรองข้อมูลต่างๆ ที่เก็บข้อมูลไว้จะต้องทำการทดสอบการกู้คืนอย่างสม่ำเสมอ
- 8.4. แผ่นสำรองข้อมูลที่ไม่ใช้งานแล้ว ควรทำลายไม่ให้นำไปใช้งานได้

ส่วนที่ 10 นโยบายการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Security Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ใช้รับทราบกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยและเป็นการป้องกันไม่ให้ละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เช่น การส่งข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์แก่บุคคลอื่นอันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ขององค์กรถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือถูกรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. ผู้ใช้งาน

3. แนวปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

- 3.1. ผู้ดูแลระบบควรกำหนดเส้นทางการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต ที่ต้องเชื่อมต่อผ่านระบบรักษาความปลอดภัยที่องค์กรจัดสรรไว้เท่านั้น เช่น Proxy Firewall IPS/IDS เป็นต้น ห้ามผู้ใช้ทำการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางอื่น เช่น Dial-Up Modem ยกเว้นแต่ว่ามีเหตุผลความจำเป็นและทำการขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว
- 3.2. เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา ก่อนทำการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ผ่านเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) ต้องมีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส และทำการอุดช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการที่เว็บเบราว์เซอร์ติดตั้งอยู่
- 3.3. ในการรับ-ส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะต้องมีการทดสอบไวรัส (Virus Scanning) โดยโปรแกรมป้องกันไวรัสก่อนการรับ-ส่งข้อมูลทุกครั้ง
- 3.4. ผู้ใช้ต้องไม่ใช่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตขององค์กร เพื่อหาประโยชน์ในเชิงธุรกิจส่วนตัว และทำการเข้าสู่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์ที่ขัดต่อศีลธรรม เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ขัดต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อสังคม เป็นต้น
- 3.5. ผู้ใช้จะถูกกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อประสิทธิภาพ ของเครือข่ายและความปลอดภัยทางข้อมูลขององค์กร
- 3.6. ผู้ใช้ต้องไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นการหาประโยชน์ส่วนตัวหรือข้อมูลที่ไม่เหมาะสมทางศีลธรรม หรือข้อมูลที่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น หรือข้อมูลที่อาจก่อความเสียหายให้กับองค์กร
- 3.7. ห้ามผู้ใช้เปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับเกี่ยวกับงานขององค์กร ที่ยังไม่ได้ประกาศอย่างเป็นทางการผ่านอินเทอร์เน็ต
- 3.8. ผู้ใช้ไม่นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันเป็นเท็จ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย หรือภาพที่มีลักษณะอันลามก และไม่ทำการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวผ่านอินเทอร์เน็ต

- 3.9. ผู้ใช้ไม่นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาพของผู้อื่นและภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้จะทำให้ผู้อื่นนั้น เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย
- 3.10. ผู้ใช้มีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต ก่อนนำข้อมูลไปใช้งาน
- 3.11. ผู้ใช้ต้องระมัดระวังการดาวน์โหลดโปรแกรมใช้งานจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึง Patch หรือ Fixes ต่างๆ จากผู้ขาย ต้องเป็นไปโดยไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
- 3.12. ในการเสนอความคิดเห็นผ่านเว็บบอร์ด (Web board) ผู้ใช้ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญและเป็นความลับขององค์กร และต้องไม่ใช่ข้อความที่ยั่ว ุให้ร้าย ที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงขององค์กร การทำลายความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นๆ
- 3.13. หลังจากใช้งานอินเทอร์เน็ตเสร็จแล้ว ให้ทำการปิดเว็บเบราว์เซอร์เพื่อป้องกันการเข้าใช้งาน โดยบุคคลอื่น

ส่วนที่ 11 นโยบายการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Policy)

1. วัตถุประสงค์

กำหนดมาตรการการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายขององค์กร ซึ่งผู้ใช้งานต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้จะต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ผู้ดูแลระบบเครือข่ายวางไว้ ไม่ละเมิดสิทธิ์หรือกระทำการใดๆ ที่จะสร้างปัญหา หรือไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ดูแลระบบเครือข่ายนั้นอย่างเคร่งครัด จะทำให้การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. ผู้ใช้งาน

3. แนวปฏิบัติในการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

- 3.1. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร ให้เหมาะสมกับการใช้บริการของผู้ใช้ระบบและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้ รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงงานอย่างสม่ำเสมอ เช่น การลาออก จบการศึกษา เป็นต้น
- 3.2. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิ์บัญชีรายชื่อผู้ใช้งานใหม่และรหัสผ่านสำหรับการใช้งานครั้งแรก เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร
- 3.3. สำหรับผู้ใช้งานใหม่จะได้รับรหัสผ่านครั้งแรก (Default Password) ในการผ่านเข้าระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และเมื่อมีการเข้าสู่ระบบในครั้งแรกนั้น ระบบจะต้องมีการบังคับให้เปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันที
- 3.4. การกำหนดรหัสผ่านที่ดี (Good Password) มีแนวทางปฏิบัติตาม ข้อ 6(6.7) “การใช้งานรหัสผ่าน” ในส่วนที่ 3 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.5. รหัสจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เวลาใส่รหัสผ่านต้องไม่ปรากฏหรือแสดงรหัสผ่านออกมา แต่ต้องแสดงออกมาในรูปของสัญลักษณ์แทนตัวอักษรนั้น เช่น “x” หรือ “o” ในการพิมพ์แต่ละตัวอักษร
- 3.6. ผู้ดูแลระบบควรกำหนดให้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ควรมีการ Logout ออกจากหน้าจอ ตัดการใช้งานผู้ใช้เมื่อผู้ใช้ไม่ได้ใช้งานระบบเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ เช่น 15 นาที เมื่อต้องการใช้งานต่อต้องใส่ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านอีกครั้ง
- 3.7. ผู้ใช้ไม่ควรตั้งค่าการใช้โปรแกรมช่วยจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ (Save Password) ของระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 3.8. ผู้ใช้ควรมีการเปลี่ยนรหัสผ่านอย่างเคร่งครัด เช่น ควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 3 - 6 เดือน
- 3.9. ผู้ใช้ควรระมัดระวังในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรหรือละเมิดลิขสิทธิ์ สร้างความน่ารำคาญต่อผู้อื่น หรือผิดกฎหมาย หรือละเมิดศีลธรรม และไม่แสวงหา

ประโยชน์ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นแสวงหาผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจจากการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายขององค์กร

- 3.10. ข้อห้าม ผู้ใช้ไม่ควรใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Address) ของผู้อื่นเพื่ออ่าน รับ-ส่งข้อความ ยกเว้นแต่จะได้รับการยินยอมจากเจ้าของผู้ใช้และให้ถือว่าเจ้าของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้งานต่างๆ ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของตน
- 3.11. ผู้ใช้ควรใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร เพื่อการทำงานขององค์กรเท่านั้น
- 3.12. หลังจากการใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้น ควรทำการ Logout ออกจากระบบ ทุกครั้ง เพื่อป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 3.13. ผู้ใช้ควรทำการตรวจสอบเอกสารแนบจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนทำการเปิด เพื่อทำการตรวจสอบไฟล์โดยใช้โปรแกรมป้องกันไวรัส เป็นการป้องกันในการเปิดไฟล์ที่เป็น Executable File เช่น .exe .com เป็นต้น
- 3.14. ผู้ใช้ไม่เปิดหรือส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความที่ได้รับจากผู้ส่งที่ไม่รู้จัก
- 3.15. ผู้ใช้ไม่ควรใช้ข้อความที่ไม่สุภาพ หรือรับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่เหมาะสม ข้อมูลอันอาจทำให้เสียชื่อเสียงขององค์กร ทำให้เกิดความแตกแยกระหว่างองค์กรผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 3.16. ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลที่เป็นความลับ ไม่ควรระบุความสำคัญของข้อมูลลงในหัวข้อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 3.17. ผู้ใช้ควรตรวจสอบตู้เก็บจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองทุกวัน และควรจัดเก็บแฟ้มข้อมูล และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของตนให้เหลือจำนวนน้อยที่สุด
- 3.18. ผู้ใช้ควรลบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ต้องการออกจากระบบเพื่อลดปริมาณการใช้เนื้อที่ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 3.19. ข้อควรระวัง ผู้ใช้ไม่ควรโอนย้ายจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่จะใช้อ้างอิงภายหลัง มายังเครื่องคอมพิวเตอร์ของตน เพื่อเป็นการป้องกันผู้อื่นแอบอ่านจดหมายได้ ดังนั้นไม่ควรจัดเก็บข้อมูลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ได้ใช้แล้วไว้ในตู้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ 12 นโยบายการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรฐานการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) ขององค์กร โดยการกำหนดสิทธิ์ของผู้ใช้ในการเข้าถึงระบบให้เหมาะสมตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้ใช้ระบบต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนจริงจากระบบ ว่าได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยของการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย

- 3.1. ผู้ใช้งานจะต้องมีบัญชีผู้ใช้งานระบบเครือข่ายขององค์กร จึงจะสามารถใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายนี้ได้ กรณีที่องค์กรมีนโยบายในการใช้ชื่อผู้ใช้งาน ให้ผู้ใช้งานติดต่อเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์ เพื่อรับ ค่า SSID (Service Set Identifier) และ Network Key ในการระบุตัวตนก่อนเข้าใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย
- 3.2. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดตำแหน่งการวางอุปกรณ์ Access Point (AP) ให้เหมาะสมเป็นการควบคุมไม่ให้สัญญาณของอุปกรณ์รั่วไหลออกไปนอกบริเวณที่ใช้งาน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้โจมตีสามารถรับ-ส่งสัญญาณจากภายนอกอาคารหรือบริเวณขอบเขตที่ควบคุมได้
- 3.3. ผู้ดูแลระบบต้องเลือกใช้กำลังส่งให้เหมาะสมกับพื้นที่ใช้งานและควรสำรวจว่าสัญญาณรั่วไหลออกไปภายนอกหรือไม่ นอกจากนี้การใช้เสาอากาศพิเศษที่สามารถกำหนดทิศทางการแพร่กระจายของสัญญาณอาจช่วยลดการรั่วไหลของสัญญาณให้ดีขึ้น
- 3.4. ผู้ดูแลระบบต้องทำการเปลี่ยนค่า SSID (Service Set Identifier) ที่ถูกกำหนดเป็นค่า Default มาจากผู้ผลิตทันทีที่นำ AP มาใช้งาน
- 3.5. ผู้ดูแลระบบต้องเปลี่ยนค่าชื่อ Login และรหัสผ่านสำหรับการตั้งค่าการทำงานของอุปกรณ์ไร้สาย และผู้ดูแลระบบต้องเลือกใช้ชื่อ Login และรหัสผ่านที่มีการคาดเดาได้ยาก เพื่อป้องกันผู้โจมตีไม่ให้สามารถเดาหรือเจาะรหัสได้โดยง่าย
- 3.6. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดค่าใช้ WEP หรือ WPA ในการเข้ารหัสข้อมูลระหว่าง Wireless LAN Client และ AP เพื่อให้ยากต่อการดักจับ จะช่วยให้ปลอดภัยมากขึ้น
- 3.7. ผู้ดูแลระบบต้องจะมีการติดตั้ง Firewall ระหว่างเครือข่ายไร้สายกับเครือข่ายภายในองค์กร
- 3.8. ผู้ดูแลระบบต้องใช้ซอฟต์แวร์หรือฮาร์ดแวร์ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายไร้สายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคอยตรวจสอบและบันทึกเหตุการณ์ที่น่าสงสัยเกิดขึ้นในระบบเครือข่ายไร้สาย
- 3.9. ในการใช้งานเครือข่ายไร้สายผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเคร่งครัด ทางองค์กรสงวนสิทธิ์ในการยกเลิกสิทธิ์ในการเข้าใช้เครือข่ายไร้สาย โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้ใช้ทราบล่วงหน้า

ส่วนที่ 13 นโยบายป้องกันไวรัส และซอฟต์แวร์ที่ไม่ประสงค์ดี (Virus and Malicious Software Protection Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมและป้องกันซอฟต์แวร์และข้อมูลขององค์กร จากซอฟต์แวร์อันตรายหรือไวรัสคอมพิวเตอร์

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. ผู้ใช้งาน

3. แนวปฏิบัติในการป้องกันไวรัส และซอฟต์แวร์ที่ไม่ประสงค์ดี

- 3.1. ก่อนนำซอฟต์แวร์จากภายนอกมาใช้ภายในองค์กร ผู้ใช้งานต้องทำการตรวจสอบซอฟต์แวร์ดังกล่าวให้แน่ใจว่าซอฟต์แวร์นั้นๆ ไม่มีไวรัสคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์อันตรายแฝงอยู่
- 3.2. ผู้ดูแลระบบต้องจัดให้มีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสเวอร์ชันล่าสุดในระดับระบบปฏิบัติการ บนเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องเซิร์ฟเวอร์
- 3.3. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดให้โปรแกรมค้นหาไวรัสทำงานพร้อมกันกับการเริ่มทำงานของระบบประมวลผล และโปรแกรมดังกล่าวต้องทำงานในขณะที่มีการใช้ระบบด้วย นอกจากนี้ผู้ดูแลระบบต้องมีการปรับปรุงโปรแกรมป้องกันไวรัสให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 3.4. ผู้ดูแลระบบต้องทำการตรวจทานระบบข้อมูลเพื่อตรวจหาไวรัสและซอฟต์แวร์อันตรายอยู่เป็นประจำ
- 3.5. ผู้ใช้งานต้องตรวจหาไวรัสของไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือไฟล์ที่ดาวน์โหลด มาจากอินเทอร์เน็ตก่อนนำไปใช้งาน
- 3.6. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาไวรัสหรือซอฟต์แวร์อันตรายหรือเก็บไว้เป็นเจ้าของ
- 3.7. ในกรณีที่มีการนำสื่อบันทึกข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกองค์กรมาใช้ ผู้ใช้งานสื่อข้อมูลนั้นต้องตรวจสอบไวรัสคอมพิวเตอร์ก่อนใช้งานทุกครั้ง

ส่วนที่ 14 นโยบายป้องกันระบบเครือข่ายและตรวจจัดการบุกรุก (Firewall & IPS Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมการใช้งานเครือข่าย และกรองแพ็กเก็ตที่ผ่านเข้ามาในเครือข่ายองค์กร

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวปฏิบัติในการป้องกันระบบเครือข่ายและตรวจจัดการบุกรุก

- 3.1. อนุญาตเฉพาะบริการเครือข่ายที่จำเป็นต่อการใช้งาน บริการเครือข่ายอื่นๆ ที่เหลือปิดทั้งหมด
- 3.2. ไม่อนุญาตให้สแกนเพื่อตรวจสอบเครือข่ายด้วยโปรแกรมประเภท Network Scanning Tools เช่น NMAP เป็นต้น
- 3.3. ปิดบริการรวมทั้งซอฟต์แวร์ที่ไม่จำเป็นบนไฟร์วอลล์
- 3.4. จำกัดบริการเครือข่ายที่ทำงานบนไฟร์วอลล์ให้น้อยที่สุด โดยให้แยกบริการอื่นๆ เหล่านั้น ไปทำงานบนเครื่องอื่น
- 3.5. จำกัดบัญชีผู้ใช้บนเครื่องไฟร์วอลล์ให้น้อยที่สุด และไม่รันไฟร์วอลล์โดยใช้บัญชีผู้ใช้ที่เป็น Root หรือ Administrator
- 3.6. เปลี่ยนรหัสผ่านสำหรับ Root หรือ Administrator ที่ผู้ขายกำหนดมาให้ ให้เป็นรหัสอื่นที่ยากต่อการเดา
- 3.7. ควรใช้ไฟร์วอลล์หลายชนิดรวมกัน เช่น ไฟร์วอลล์แบบกรองแพ็กเก็ต ไฟร์วอลล์แบบพริ็อกซี่ เพื่อเป็นการเสริมความมั่นคงปลอดภัยในแง่มุมที่ต่างกัน
- 3.8. ควรใช้ระบบอื่นทำงานร่วมกับไฟร์วอลล์ได้แก่ระบบป้องกันการบุกรุก (IPS) ไฟร์วอลล์ส่วนตัว (Personal Firewall) โปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus) โปรแกรมกรองอีเมลและกรองเว็บ (Anti Spam) ซึ่งเป็นการเสริมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในภาพรวมได้สูงขึ้น
- 3.9. กำหนดกฎในไฟร์วอลล์ให้กรองทั้งแพ็กเก็ตที่ไม่ประสงค์ดีตามรายการช่องโหว่ที่แพร่ระบาด อยู่ในปัจจุบันเสมอ
- 3.10. ป้องกันการเข้าถึงทางกายภาพต่อไฟร์วอลล์ให้มีความแข็งแกร่ง เช่น จัดทำเป็นห้องที่มีการควบคุมการเข้า-ออกอย่างเข้มงวด
- 3.11. หมั่นตรวจสอบกฎของไฟร์วอลล์เพื่อกำจัดกฎที่ไม่มีความจำเป็นทิ้งไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของการประมวลผลกฎที่กำหนดไว้ของไฟร์วอลล์
- 3.12. เมื่อเพิ่มกฎข้อใหม่เข้าไปในไฟร์วอลล์ตรวจสอบว่ากฎที่ใส่เข้าไปในั้นไม่ขัดแย้งกับกฎที่มีอยู่แล้วเดิม รวมทั้งทดสอบด้วยว่าไฟร์วอลล์สามารถป้องกันได้จริงตามกฎข้อใหม่นั้น
- 3.13. ตรวจสอบว่ากฎที่กำหนดไว้บนไฟร์วอลล์ไม่มีข้อใดขัดแย้งกับนโยบายความมั่นคงปลอดภัย ขององค์กรอย่างน้อยควรทำปีละครั้ง
- 3.14. ไม่อนุญาตให้เข้าถึงไฟร์วอลล์จากทางไกลโดยโปรแกรมประเภท Telnet หรือแม้แต่ โดยการเข้าถึงให้ทำได้จากตัวเครื่องไฟร์วอลล์โดยตรง

- 3.15. สร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบปฏิบัติการของไฟร์วอลล์ โดยการ Update Patch อยู่เสมอ
- 3.16. ตรวจสอบและติดตั้งโปรแกรมอุดช่องโหว่สำหรับระบบปฏิบัติการของไฟร์วอลล์อย่างสม่ำเสมอ
- 3.17. ก่อนการอัปเดตหรือแก้ไขช่องโหว่ของไฟร์วอลล์ให้ทำการสำรองข้อมูลแบบ Full Backup ของเครื่องไฟร์วอลล์นั้นเก็บไว้ก่อน หากมีปัญหาจะได้นำกลับมาติดตั้งและใช้งานได้อย่างรวดเร็ว
- 3.18. ใช้ไฟร์วอลล์ร่วมกับเร้าเตอร์ เพื่อป้องกันปัญหา DoS (Denial of Service) และปัญหาการเจาะระบบเข้าสู่ไฟร์วอลล์ได้โดยตรง
- 3.19. ใช้ไฟร์วอลล์เพื่อกั้นเครือข่ายภายในในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น เครือข่ายส่วนนั้นอนุญาตให้เฉพาะผู้ใช้ที่มีสิทธิเท่านั้นในการเข้าถึง
- 3.20. บันทึกข้อมูล Log ของการเข้าถึงไฟร์วอลล์เก็บไว้รวมทั้งหากไฟร์วอลล์มีขีดความสามารถในการแจ้งเตือนให้เปิดใช้ขีดความสามารถนี้ด้วย
- 3.21. ใช้เซิร์ฟเวอร์ เช่น Syslog แยกต่างหากอีกเครื่องหนึ่งจากเครื่องของไฟร์วอลล์เพื่อเก็บบันทึกข้อมูล Log ของการเข้าถึงไฟร์วอลล์ไว้บนเซิร์ฟเวอร์นั้น ซึ่งจะทำให้การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล Log โดยผู้บุกรุกทำได้ยากขึ้น
- 3.22. หากหน่วยงานอื่นต้องการนำระบบขึ้น จะต้องทำเป็นหนังสือผ่านผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ แจ้งเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการเป็นกรณีไป

ส่วนที่ 15 นโยบายการสำรองและกู้คืนข้อมูล (Backup and Recovery Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อข้อมูลเสียหาย หรือถูกทำลายจากไวรัสคอมพิวเตอร์ ผู้บุกรุกทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยสามารถนำข้อมูลที่มีปัญหากลับมาใช้งานได้

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. ผู้ใช้งาน

3. แนวปฏิบัติในการคัดเลือกการสำรองข้อมูล

ต้องพิจารณาคัดเลือกระบบสารสนเทศที่สำคัญและจัดทำระบบสำรองที่เหมาะสมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ตามแนวทางต่อไปนี้

- 3.1. มีการจัดทำบัญชีระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญทั้งหมดของหน่วยงาน พร้อมทั้งกำหนดระบบสารสนเทศที่จะจัดทำระบบสำรอง และจัดทำระบบแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 3.2. กำหนดให้มีการสำรองข้อมูลของระบบสารสนเทศแต่ละระบบ และกำหนดความถี่ในการสำรองข้อมูล หากระบบใดที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ควรกำหนดให้มีการสำรองข้อมูลมากขึ้น โดยให้มีวิธีการสำรองข้อมูล ดังนี้
  - 3.2.1. กำหนดประเภทของข้อมูลที่ต้องทำการสำรองเก็บไว้ และความถี่ในการสำรอง
  - 3.2.2. กำหนดรูปแบบการสำรองข้อมูลให้เหมาะสมกับข้อมูลที่จะทำการสำรอง เช่น การสำรองข้อมูลแบบเต็ม (Full Backup) หรือการสำรองข้อมูลแบบส่วนต่าง (Incremental Backup)
  - 3.2.3. บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสำรองข้อมูล ได้แก่ ผู้ดำเนินการ วัน/เวลาชื่อข้อมูลที่สำรอง สำเร็จ/ไม่สำเร็จ เป็นต้น
  - 3.2.4. ตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดของระบบว่ามีการสำรองข้อมูลไว้อย่างครบถ้วน เช่น ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ ข้อมูล Configuration ข้อมูลในฐานข้อมูล เป็นต้น
  - 3.2.5. จัดเก็บข้อมูลที่สำรองนั้นในสื่อเก็บข้อมูล โดยมีการพิมพ์ชื่อบนสื่อเก็บข้อมูลนั้นให้สามารถแสดงถึงระบบซอฟต์แวร์ วันที่ เวลาที่สำรองข้อมูล และผู้รับผิดชอบในการสำรองข้อมูลไว้อย่างชัดเจน
  - 3.2.6. จัดเก็บข้อมูลที่สำรองไว้นอกสถานที่ ระยะทางระหว่างสถานที่ที่จัดเก็บข้อมูลสำรองกับหน่วยงานควรห่างกันเพียงพอ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อข้อมูลที่จัดเก็บไว้ที่นอกสถานที่นั้น ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกับหน่วยงาน เช่น ไฟไหม้ เป็นต้น
  - 3.2.7. ดำเนินการป้องกันทางกายภาพอย่างเพียงพอต่อสถานที่สำรองที่ใช้จัดเก็บข้อมูลนอกสถานที่
  - 3.2.8. ทดสอบบันทึกข้อมูลสำรองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบว่ายังคงสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตามปกติ

3.2.9. จัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการกู้คืนข้อมูลที่เสียหายจากข้อมูลที่สำรองเก็บไว้ตรวจสอบ และทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของขั้นตอนปฏิบัติในการกู้คืนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

3.2.10. กำหนดให้มีการใช้งานการเข้ารหัสข้อมูลกับข้อมูลลับที่ได้สำรองเก็บไว้

4. แนวปฏิบัติในการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ต้องจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง โดยต้องปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งาน ตามภารกิจ ตามแนวทางต่อไปนี้

4.1. มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

4.1.1. มีการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

4.1.2. มีการประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบที่มีความสำคัญเหล่านั้น และกำหนดมาตรการ เพื่อลดความเสี่ยงเหล่านั้น เช่น ไฟดับเป็นระยะเวลานาน ไฟไหม้ แผ่นดินไหว การชุมนุมประท้วงทำให้ไม่สามารถเข้ามาใช้ระบบงานได้ เป็นต้น

4.1.3. มีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการกู้คืนระบบสารสนเทศ

4.1.4. มีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการสำรองข้อมูล และทดสอบกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้

4.1.5. มีการกำหนดช่องทางในการติดต่อกับผู้ให้บริการภายนอก เช่น ผู้ให้บริการเครือข่ายฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เป็นต้น เมื่อเกิดเหตุจำเป็นที่จะต้องติดต่อ

4.1.6. การสร้างความตระหนัก หรือให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติหรือสิ่งที่ต้องทำเมื่อเกิดเหตุเร่งด่วน เป็นต้น

4.2. มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. แนวปฏิบัติในการสำรองและกู้คืนข้อมูล

เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับข้อมูล และสามารถนำข้อมูลกลับมาใช้งานได้ ในกรณีที่ฮาร์ดดิสก์เสียหาย ไวรัสคอมพิวเตอร์ทำลายข้อมูล ผู้บุกรุกทำการลบข้อมูลหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเผลอลบข้อมูลหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยผู้ใช้งานเอง โดยมีมาตรการ ดังนี้

5.1. การสำรองข้อมูล

5.1.1. ผู้ดูแลระบบต้องตั้งค่าระบบให้มีการสำรองข้อมูลโดยอัตโนมัติ หรือทำการสำรองข้อมูลของระบบซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของตนเองตามความเหมาะสมของแต่ละระบบ ไม่ต่ำกว่า 1 ครั้งต่อเดือน

5.1.2. ผู้ดูแลระบบต้องตั้งค่าสำรองข้อมูลอัตโนมัติสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของเว็บไซต์ (Web Server)

5.1.3. ผู้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไป จะต้องทำการสำรองข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ ของตนเองตามความเหมาะสม ไม่ต่ำกว่า 1 ครั้งต่อเดือน

- 5.1.4. เมื่อองค์กรประกาศให้มีการสำรองข้อมูลเนื่องจากจะได้มีการดำเนินการที่อาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ ผู้ใช้จะต้องทำการสำรองข้อมูลดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด
  - 5.1.5. หากผู้ดูแลระบบหรือผู้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์เห็นว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลสำคัญให้พิมพ์ (Print) ออกมาเก็บสำรองไว้ในรูปของเอกสารกระดาษ (Hard Copy)
  - 5.1.6. แผนกผู้ดูแลระบบต้องทำการทดสอบกู้ข้อมูลสำรองในทุกๆระบบ โดยต้องมีการทดสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งการทดสอบดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลสำรองจากระบบที่ใช้งานจริง แต่ทดสอบบนระบบทดสอบ
  - 5.1.7. ผู้ดูแลระบบต้องทำการสำรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร และเก็บรักษาไว้ตามแนวทางการปฏิบัติการเก็บรักษาข้อมูลขององค์กร โดยต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูลที่สำคัญด้วย
- 5.2. การกู้คืนข้อมูล
- เพื่อให้การฟื้นฟูระบบ/ข้อมูลจากความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดทำงานของการประมวลผลโปรแกรม (Hang) หรือไฟฟ้าดับ ตลอดจนเหตุการณ์อื่นใดซึ่งส่งผลกระทบต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือการประมวลผลของคอมพิวเตอร์หยุดทำงานอย่างกะทันหัน หรือเปลี่ยนการทำงานไปจากเดิม ทำให้ไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ทันเวลา หรือไม่สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ตามปกติ มีมาตรการในการกู้คืนข้อมูล ดังนี้
- 5.2.1. ผู้ใช้งานจะต้องเปิดใช้งานการกู้คืน (Recovery) ของระบบปฏิบัติการตลอดเวลา
  - 5.2.2. ผู้ดูแลระบบจะต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์/อุปกรณ์ และการติดตั้งซอฟต์แวร์ใหม่ เพื่อทดแทนของเดิมที่เสียหาย
  - 5.2.3. ผู้ดูแลระบบจะต้องทำการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับระบบ

ส่วนที่ 16 นโยบายด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ (Compliance Policy)

1. วัตถุประสงค์

การปฏิบัติตามข้อบังคับด้านกฎหมาย เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร การที่องค์กรทราบถึงข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จะสามารถทำให้องค์กรมีความตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นรวมทั้งวางมาตรการควบคุมที่เหมาะสมได้ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดดังกล่าว

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 2.2. ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
- 2.3. นิติกร
- 2.4. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.5. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 2.6. ผู้ใช้งาน

3. แนวปฏิบัติในการปฏิบัติตามข้อบังคับ

3.1. การปฏิบัติตามข้อบังคับด้านกฎหมาย

บรรดากฎหมายใด ๆ ที่ได้ประกาศใช้ในประเทศไทย ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์จะต้องตระหนักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และไม่กระทำความผิดนั้น ดังนั้น หากผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์กระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว องค์กรถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดส่วนบุคคล

3.2. การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

- 3.2.1. ข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ถือว่าเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ เฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่งานหรือได้รับอนุญาตจากผู้บริหารเท่านั้น ที่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลดังกล่าวได้
- 3.2.2. ข้อมูลส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นข้อมูลลับ และสามารถเปิดเผยได้เฉพาะผู้ที่มีสิทธิ์ เช่น เจ้าหน้าที่เอง หรือผู้ทำงานที่มีความเกี่ยวข้องเท่านั้น อย่างไรก็ตามองค์กรสงวนสิทธิ์ ในการเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดที่สร้างและเก็บอยู่ในระบบสารสนเทศขององค์กร

3.3. ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์

- 3.3.1. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่นำซอฟต์แวร์ภายนอกมาใช้ในระบบประมวลผลขององค์กร โดยมีได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน โดยผู้บังคับบัญชาฯ ต้องสอบถามกับสำนักคอมพิวเตอร์ ในเรื่องลิขสิทธิ์ขององค์กรและความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสารสนเทศ ในการนำซอฟต์แวร์ดังกล่าวมาใช้ตามลำดับ
- 3.3.2. เจ้าหน้าที่ต้องไม่ทำสำเนา หรือเผยแพร่ซอฟต์แวร์ที่องค์กรได้จัดซื้อลิขสิทธิ์เพื่อการใช้งาน ยกเว้นการทำสำเนานั้นเพียงแต่เพื่อไว้ใช้สำหรับเหตุฉุกเฉินหรือเพื่อเป็นสำเนาไว้ใช้แทนซอฟต์แวร์ต้นฉบับเท่านั้น

- 3.3.3. ซอฟต์แวร์ที่พัฒนาภายในองค์กร ทั้งโดยบุคคลอื่นหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรถือว่าเป็นทรัพย์สินขององค์กร องค์กรไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ทำสำเนาหรือเผยแพร่ซอฟต์แวร์ ที่เป็นทรัพย์สินขององค์กร โดยไม่ได้รับการอนุญาตจากผู้บริหารเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3.3.4. ผู้ที่ใช้งานซอฟต์แวร์บนระบบสารสนเทศขององค์กรทั้งหมด ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ลิขสิทธิ์และข้อกำหนดของผู้ผลิตซอฟต์แวร์อย่างเคร่งครัด
- 3.3.5. ซอฟต์แวร์ที่ได้จัดซื้อจากภายนอกอาจมีเงื่อนไขในเรื่องลิขสิทธิ์ด้านการใช้งานที่แตกต่างกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อต้องรับผิดชอบในการศึกษาถึงเงื่อนไขดังกล่าว จากสำนักคอมพิวเตอร์ ต้องสร้างความตระหนักถึงผู้ใช้งานซอฟต์แวร์ดังกล่าวได้ทราบถึงเงื่อนไขต่างๆ และข้อห้ามที่เกี่ยวข้อง
- 3.3.6. การจัดซื้อหรือใช้ซอฟต์แวร์ของบุคคลอื่นต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านลิขสิทธิ์ ห้าม นำซอฟต์แวร์ที่ซื้อไปติดตั้งที่คอมพิวเตอร์เครื่องอื่นนอกเหนือจากเครื่องที่ได้มีการติดตั้งแล้วตามข้อตกลงเรื่องลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์
- 3.3.7. ทำการตรวจสอบการใช้งานคอมพิวเตอร์ขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทุกชนิดเป็นไปตามข้อตกลงด้านลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์
- 3.3.8. เจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืนละเมิดข้อตกลงด้านลิขสิทธิ์ของเจ้าของซอฟต์แวร์ถือว่าการละเมิดนโยบายความปลอดภัยสารสนเทศขององค์กร ถึงแม้การละเมิดนั้นจะเป็นไปเพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรก็ตาม เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบผลเสียหายทั้งหมด
- 3.4. หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจน กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศ เกิด ความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ทั้งนี้ให้ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน (Chief Executive Office : CEO)
- 3.4.1. กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิด ความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กร หรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบาย และแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 17 นโยบายการสอบทานการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

1. วัตถุประสงค์

การสอบทานการปฏิบัติตามนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและมาตรฐานต่างๆ ด้านความปลอดภัยสารสนเทศมีการปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ องค์กรจำเป็นต้องมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งทางด้านกระบวนการทำงานรวมถึงด้านเทคนิค ทั้งนี้การตรวจสอบไม่ได้จำกัดเฉพาะหน่วยงานตรวจสอบหรือ คณะทำงานสอบทาน แต่ยังรวมถึงการตรวจสอบภายใน โดยหน่วยงานของตนเอง

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Auditor) หรือผู้ตรวจสอบจากภายนอก (External Auditor)
- 2.3. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวทางปฏิบัติในการสอบทาน

- 3.1. การปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
  - 3.1.1. กำหนดให้มีคณะทำงานสอบทาน ระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 3.1.2. ดำเนินการสอบทานระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยสารสนเทศ ว่าสอดคล้องกับนโยบายหรือไม่ โดยรายงานสรุปผลเป็นรายไตรมาสหรืออย่างน้อย ทุก 6 เดือน ให้ CIO ทราบพร้อมเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่พบว่าระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีจุดบกพร่อง
  - 3.1.3. หัวหน้างานในแต่ละหน่วยงานต้องรับผิดชอบในการสอบทานอย่างสม่ำเสมอ ถึงการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับนโยบาย และกระบวนการที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยสารสนเทศ โดยสำนักคอมพิวเตอร์รับผิดชอบในการสนับสนุนด้านการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานดังกล่าว
  - 3.1.4. กำหนดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง โดยผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Auditor) หรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (External Auditor) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
  - 3.1.5. รายการที่สอบทาน
    - 3.1.5.1. การป้องกันการบุกรุกระบบ
    - 3.1.5.2. การสำรองข้อมูล
    - 3.1.5.3. การควบคุมการเข้าห้องห้องควบคุมระบบเครือข่าย
    - 3.1.5.4. การควบคุมผู้เข้า-ออกอาคาร
    - 3.1.5.5. การซ่อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน
- 3.2. การกำกับดูแลการปฏิบัติตามด้านเทคนิค

- 3.2.1. ผู้บริหารต้องกำกับดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่ทราบถึงความรับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศและได้มีการปฏิบัติในทางที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงการจัดให้มีมาตรการในการวัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จากการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยของสารสนเทศ
- 3.2.2. แผนกด้านตรวจสอบภายในหรือคณะทำงานสอบทานต้องตรวจสอบการควบคุมทางด้านเทคนิคของระบบสารสนเทศ เพื่อตรวจสอบว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ รวมทั้งการปฏิบัติตามการควบคุมเหล่านั้น
- 3.2.3. ในระบบสารสนเทศโดยเฉพาะระบบที่สำคัญและมีความเสี่ยงสูง ต้องมีการทดสอบระดับมาตรฐานความปลอดภัยของระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทดสอบการเจาะระบบ เป็นต้น เพื่อตรวจสอบถึงจุดเปราะบางของระบบและประสิทธิผลของการควบคุมด้านความปลอดภัย
- 3.2.4. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงซอฟต์แวร์ ระบบงาน และเอกสาร ที่จำเป็นสำหรับงานตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ ต้องได้รับการปกป้อง จากการลักลอบใช้งานหรือใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ และการควบคุมจำกัดการเข้าใช้งานให้เฉพาะแผนกที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเท่านั้น

ส่วนที่ 18 นโยบายการสร้างตระหนักรู้ในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
(Information Security Awareness Policy)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ นโยบายและแนวปฏิบัติให้กับบุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ตลอดจนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1. สำนักคอมพิวเตอร์
- 2.2. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย
- 2.3. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. แนวปฏิบัติการสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

- 3.1. จัดฝึกอบรมแนวปฏิบัติตามนโยบายอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดฝึกอบรมอาจใช้วิธีการเสริมเนื้อหาแนวปฏิบัติตามนโยบายเข้ากับหลักสูตรอบรมต่างๆ ตามแผนการฝึกอบรมของหน่วยงาน
- 3.2. จัดทำคู่มือการใช้งานระบบสารสนเทศอย่างปลอดภัย และมีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน
- 3.3. ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในลักษณะเกร็ดความรู้ หรือข้อระวังในรูปแบบที่สามารถเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ง่าย ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนเกร็ดความรู้อยู่เสมอ โดยการติดประกาศ ประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์
- 3.4. ระดมการมีส่วนร่วมและลงสู่ภาคปฏิบัติ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ